

Be ta mluu Jesucristo ndo' Juan, be ta tilaw yoo

Le'a dub angel ten Dios mluu ndo' Juan be ta tlaw yoo zha na yamer initndo' gizhliyo ncho nat, no xte'e gak tiemp inibe'e Dios. No ndab Dios ná xta'an uke'a Juan ndo' isaga'ad xkwa'a be xmen Cristo ndencho sa si'il nsalea' Asia, ndab Dios be ta wen ndun bexa no be ta lid le'a nak ndun bexa. Le'a gal be wizh lult le'a Dios utsaksi itea bexa na mbin be ta ugap, no yuncha'aw Dios itea be ta'a. Le'a Apocalipsis ndadi'izh le'a Jesucristo uzhe'eb ndap juers no uzhe'eb si'il nak xa idub tiemp. No ndab-a xte'e ilen Cristo unitndo' xa itea be ta ugap nak, no le'a xa inibe'e.

Jesucristo mluu ndo' Juan be ta tilaw yoo

¹ Le'a sa ndee nkeani'i be ta mluu Dios ndo' Jesucristo, ndontsa uluu xa ndo' bexa ndun ti'in ndo' xa be ta sken yoo. Le'a Jesucristo cha mtu'ub dub angel mbid uluu-yá ndo' na' xa nsalea' Juan, dub xa ndun ti'in ndo' Cristo. ² Ta ugeaka gáp na' le'a be ta uní na' wa ta tenka Dios, no le'aka Jesucristo mluu ta wa ndo' na'. ³ Uzhebpa wen yoo ladna bexa na go'ol be di'izh ten Dios ndee no isakyo'ón bexa-yá, le'a tiemp yoo be ta wa sken ilen.

Juan nidi'izh ndo' be xmen Dios ndencho isaga'ad gezh

⁴ Le'a na' ndee Juan nidi'izh ndo' bego nak isaga'ad xkwa'a be xmen Jesucristo ndencho

Asia. Le'a Dios xa na le'aka nak Dios nat no polta no idub tiemp ilen ndee, no isaga'ad espíritu nde ndo' sa nsob Dios, le'a bexa wa utsin gak ndo' bega no gun bexa wen yoo ladna bega. ⁵ No Jesucristo li gun, le'a xa wa ga'al mluu xte'e wen nak Dios, no ndon ned xa mbin gan ndo' gealgut, no le'a xa nak xa nibe'e ndo' itea bexa nibe'e ndo' gizhliyo. Le'a xa wa nkwea' ladna beuna no mtsambi'i xa lado'o beuna ndo' be ke ten beuna no ten ten xa. ⁶ No myunno xa beuna dub xa nibe'e no dub ule'ay ndun ti'in ndo' Dios Xus xa. Idub tiemp yankea beuna Cristo xa ndon le'a nibe'e. Lika nak-a.

⁷ Bla'ach bega le'a xa ilen ndo' xkaw,
     nsea itea be men ini'í xa,
     gast no bexa ndap ke mbit xa wa.
 Nsea itea be ras men nde ndo' gizhliyo
     uzhe'eb go'onno xa.
 Ta ugeaka lika gak-a.

⁸ Le'a Cristo Xa Nibe'e wa xa ndon le'a juert nak ndab: “Le'a na' ndee nak Alfa nsea Omega. Nak na' xa ned nsea xa lult ndo' itea be ta'a.” Le'a xa wa le'aka nak Dios nat no polta no idub tiemp ilen ndee.

Cristo mlundo' ndo' Juan

⁹ Le'a na' ndee Juan nak beuna xmen Jesucristo. Le'a na' nsatid gealkwea' lak nsatid bega-yá. No nak beuna bexa nibe'e Dios, no ndakno Jesucristo beuna ncha'uxik beuna ndo' be gealkwea'. Le'a ke na ndadi'izh na' di'izh ten Dios, no ndadi'izh na' xte'e nak ta ndun

Jesucristo, ta we'e mtsa'ab be men na' isla nsalea' Patmos cuent dub xa nkea litgi'ib. ¹⁰ Le'a ngol dub wizh doming le'a Espíritu ten Dios usen na'. Cha we'e le'a lad tso'o na' mbín na' dub ti men uzhebpa uge' cuent ti dub trompet, ¹¹ ndab xa:

—Le'a na' ndee nak Alfa nsea Omega, xa ned no xa lult ndo' itea be ta'a. Bke'a ndo' git be ta ina' lu, cha btu'ub-a ndo' isaga'ad be gezh nde be xmen na' sa nsalea' Asia. Le'a be gezh wa nsalea' Éfeso no Esmirna no Pérgamo no Tiatira no Sardis no Filadelfia nsea Laodicea.

¹² Cha mgeakso' na' lad tso'o na', ná ton ta na li uní'i ndo' na' wa. Cha we'e uní na' dub ga'ad candeler ta oro. ¹³ Le'a tlaw be candeler wa uní na' nso' dub xa cuent nluu dub men, nak xa dub lad ko'ol gast gendats xa ndakea-yá. No nde dub sinch oro ta lado'o xa. ¹⁴ Le'a gek xa no gichgek xa ndon nagud na', cuent na' gich borreg ndon mbe xi'il na'-yá. Le'a be ngusndo' xa cuent beal' gi' na'. ¹⁵ Le'a xo'o xa ndu'u lak ndu'u dub gi'ib guch ta bronce, dub ta ti'i uto'o len gor. Le'a ti xa ngen cuent sa nsala' kwa'al nits ndo' dub ge'da'a. ¹⁶ Le'a ndo' ya'a lad ga'al xa ndi'ib dub ga'ad ta cuent mbeal ndi'ib gibe'a. Le'a to'o xa nto'o dub spad top to'o na wach. Le'a idub ndo' xa nluu cuent nluu wizh gor na uzhebpa ugi'i na' bea.

¹⁷ Le'a gor uní na' xa, cuent dub xa ngut ulayat na' xan ndats xa. Le'a xa cha mxo'ob ya'a lad ga'al xa tso'o na', cha ndab xa:

—Lá izheb lu. Na' le'a nak xa ned no xa lult ndo' itea be ta'a, ¹⁸ xa na nban. Le'a na' ngut, para le'a nat le'a na' nban idub tiemp. No le'a na' mas juert ndo' gealgut no mas juert na' ndo'

sa ndencho bexa ngut. ¹⁹ Bke'a be ta uni'í lu wa no be ta ncho nat no be ta tilaw yoo. ²⁰ Nat gáp na' dub ta gol go'ón lu, xte'e nak isaga'ad mbeal ndi'ib ya'a lad ga'al na' ndee nsea isaga'ad be candeler ndee wa: le'a isaga'ad mbeal ndee nak isaga'ad be angel nla'ach be xmen na' ndencho isaga'ad gezh wa; le'a isaga'ad be candeler ta oro ta na' lu ndee nak isaga'ad xkwa'a be xmen na ndencho be gezh wa.

2

Ta mbidi'izh Jesucristo ndo' be xmen xa ndencho Éfeso

¹ 'Bke'a ta ndee ndo' angel nla'ach be xmen na' ndencho Éfeso: “Lnde'e ndab xa nsén dub ga'ad mbeal ndi'ib ga'ap ya'a lad ga'al na, xa na nkesea lat isaga'ad candeler ta oro. Ndab xa:

² Na' nchando' be ta ndun bega, xte'e juert ndun bega ti'in ten na' no uzhebpa nxik bega. Le'a na' uní le'a bega na'anpa nchealtsa'a bexa ugap nak; nsea mbin bega preb bexa nkwi'in ndab nak apostol ten na'. Cha uni'í bega le'a bexa wa ndun gealkwi'in. ³ No nxik bega ndo' be gealkwea' nsatid bega. No juert ndun bega ti'in ten na' ta na ndankea bega na', ni lá ndach ladna bega.

⁴ Parea ncho stub ta'a lá nsak lad na' ndun bega: le'a bega yá lá ndankeata na' lakta zha ned wa. ⁵ Btse'a ladna bega xte'e wen ngok bega, cha byach bega ndo' na', cha bin bega lak mbin bega zha ned wa. Tal le'a bega lá

gun li, le'a na' sken ilen, cha ulat na' candeler ten bega tal le'a bega lá ula'a ta ugap ndun bega. ⁶ Parea ncho stub ta wen ndun bega, le'a bega lá nsak ladna ta ndun bexa nicolaíta, lak lá nsak lad na' ta ndun bexa wa.

⁷ Le'a bego na ndap ncha' na, bsakyo'ón bega ta ndab Espíritu ten Dios ndo' be xmen na'. Le'a bexa na gun gan ndo' be ta ugap, le'a na' usa ngus ten ya nsa'a gealnaban gaw bexa wa, ya nsob tlaw be ya xge'a ten Dios.”

Ta mbidi'izh Jesucristo ndo' be xmen xa ndencho Esmirna

⁸ 'Bke'a ta ndee ndo' angel nla'ach be xmen na' ndencho Esmirna: “Lnde'e ndab xa nak xa ned no xa lult ndo' itea be ta'a, xa na ngut no mbangal. Ndab xa:

⁹ Le'a na' nchando' be ta ndun bega, no be gealkwea' nsatid bega, nsea ta uban nak bega, parea le'a bega xa rik ndo' Dios. No nchando' na' xte'e kwea' ní'i be men ndo' bega, bexa nkwi'in ndab le'a xa xa judio, parea na'anpa nak bexa xmen Dios, le'a bexa ndi nde ndo' ya'a maxu'u. ¹⁰ Lá izheb bega ndo' be gealkwea' itid bega. Bla'ach bego, le'a maxu'u uke'a pla bega litgi'ib, gun xa preb bega naga ugeaka xmen Dios bega, kwea' yoo bega dub ti'i wizh. Dubtsa ulo ladna bega ige' ladna bega na' maska gut bexa bega. We'e le'a na' usa dub gealnaban nunk lá idub ndo' bega.

¹¹ Le'a bego na ndap ncha' na, bsakyo'ón bega ta ndab Espíritu ten Dios ndo' be xmen

na': Le'a bexa na gun gan ndo' be ta ugap, le'a bexa wa na'anpa itid ndo' gealgut itop wa."

Ta mbidi'izh Jesucristo ndo' be xmen xa ndencho Pérgamo

¹² 'Bke'a ta ndee ndo' angel nla'ach be xmen na' ndencho Pérgamo: "Lnde'e ndab xa ndap spad top to'o na wach. Ndab xa:

¹³ Le'a na' nchando' be ta ndun bega, no uní na' le'a bega ncho dub gezh sa nibe'e maxu'u. Parea dubtsa ndankea bega na', no lá ukachko bega ta na nge' ladna bega na' zha na mbit be men Antipas. Le'a xa wa utsin mbidi'izh di'izh ten na', ta we'e mbit be men xa sa ncho bega ba', dub gezh sa nibe'e maxu'u.

¹⁴ Parea ncho platsa ta'a lá nsak lad na' nak bega: le'a ncho bega bi ndun ltsa'a ta mbin Balaam, xa na mluu Balac xte'e gun xa ndontsa isabgix bexa Israel. Mki'il xa bexa wa gaw bexa be xnab ten be dios gizhliyo, no ugal bexa dub xa na'anpa xagots ten xa. ¹⁵ No ncho bega bi ndankea be ta nluu bexa nicolaíta wa, ta na uzhebpa lá nsak lad na'. ¹⁶ Ta we'e bla'a bega be ta ugap nak bega wa. Tal le'a bega na'anpa li gun, le'a na' sken ilen, no kuyono na' bega na li nak wa nsea spad nto'o to'o na'.

¹⁷ Le'a bego na ndap ncha' na, bsakyo'ón bega ta ndab Espíritu ten Dios ndo' be xmen na': Le'a bexa na gun gan ndo' be ta ugap, le'a na' usa maná gaw bexa ta lá nchando' bexa. Nsea usa na' dub ge' tuzh ta nagud. Le'a las ge' wa ikea stub lea' bexa dub ta kub, ta ni

dub men lá nchando', nabtsa xa na ika'a ge' wa ini'í-yá."

Ta mbidi'izh Jesucristo ndo' be xmen xa ndencho Tiatira

¹⁸ 'Bke'a ta ndee ndo' angel nla'ach be xmen na' ndencho Tiatira: "Lnde'e ndab Xin Dios xa ndap ngusndo' na cuent beal' gi' wa, nsea xo'o xa cuent be gi'ib bronce ta ndu'u. Ndab xa:

¹⁹ Le'a na' nchando' be ta ndun bega, xte'e utsin nak bega ndo' be ltsa'a bega, no xte'e nge' ladna bega na', no xte'e ndun bega be ti'in ten na', nsea uzhebpa nxik bega. No uní na' le'a bega mas utsin ndun nat ndo' lak zha ned wa.

²⁰ Parea ncho platsa ta'a lá nsak lad na' nak bega: le'a bega nla'a le'a xagots nsalea' Jezabel nkwi'inno be xmen na'. Le'a xa wa ndab le'a ndadi'izh sakndo' Dios, parea nki'il xa bexa ugal bexa dub xa na'anpa xa ten bexa, no gaw bexa be xnab ten be dios gizhliyo. ²¹ Le'a na' msa dub tiemp ula'a xa be ta bzhi'ik ndun xa wa, parea le'a xa lá ka'ab ula'a be ta wa.

²² Le'a nat le'a na' ula isen dub gealgizh xa, no dub gealkwea' si'il ini'í bexa na mgal xagots wa, tal le'a bexa lá ula'a be ta ugap ndanno bexa xa wa. ²³ Le'a na' gut be xin xagots wa, we'e ini'í bega nak xmen na' le'a na' nak xa nchando' gek bega nsea lado'o bega. Le'a na' kix ndo' bega no be ta mbin bega.

²⁴ Parea le'a ncho bega ncho Tiatira ba' na'anpa no ndankea ta mluu xagots wa, no lá igondo' bega be ta nsalea' bexa ta uga'ach ten maxu'u. Le'a na' gáp ndo' bega le'a na'

na'anpa inibe'e gun bega stubga ta'a. ²⁵ Parea le'a be ta wen nak bega, litsa gok bega gast gal zha ilen na'.

²⁶ Le'a bexa na gun gan ndo' be ta ugap no gun xa lak ndáp na' gast wízh lult, le'a na' ula inibe'e bexa gast ndo' be nacion. ²⁷ Usa na' juers ndo' bexa lak msa'a Xus na' juers ndo' na', ndontsa uzhe'eb inibe'e bexa ndo' be nacion, lak nle'a men dub gets btsi'in no dub bar gi'ib. ²⁸ No usa na' mbeal si'il nlen gor tempran ndo' bexa wa. ²⁹ Le'a bego na ndap ncha' na, bsakyo'ón bega ta ndab Espíritu ten Dios ndo' be xmen na'."

3

Ta mbidi'izh Jesucristo ndo' be xmen xa ndencho Sardis

¹ 'Bke'a ta ndee ndo' angel nla'ach be xmen na' ndencho Sardis: "Lnde'e ndab xa nibe'e isaga'ad espíritu ndun ti'in ndo' Dios, xa na nso'nsén isaga'ad mbeal wa, ta ndi'ib gibe'a. Ndab xa:

Le'a na' nchando' be ta ndun bega. Le'a ncho men ndab le'a bega ndap gealnaban ndo' Dios, parea le'a cuent ten Dios le'a bega ngut.

² Bsuxe'a ladna bega, bxiste bega ta nge' ladna bega na', lá ula'a bega initndo'-yá. Le'a na' uní le'a ta ndun bega na'anpa utsin nak ndo' Dios.

³ Lá yalad bega be ta mbi'ín bega, no bxobgek bega, nsea bla'a bega be ta ugap nak bega. Tal le'a bega lá isuxe'a ladna, le'a na' ilen dub gor ni lá ndanbe'e bega lak nlen dub wa'an.

⁴ Parea ncho stapla bega ndencho Sardis ba' umbi'i nak ndo' Dios. Le'a bega wa iseano na', gak bega lad nagud le'a bega yá nsabndo' li gak. ⁵ Le'a bexa na gun gan ndo' be ta ugap, le'a bexa wa gak be lad nagud, no lá utsu'u na' lea' bexa ndo' libr ten gealnaban, no gáp na' ndo' Xus na' nsea ndo' be angel ten xa le'a bexa wa xmen na'. ⁶ Le'a bego na ndap ncha' na, bsakyo'ón bega ta ndab Espíritu ten Dios ndo' be xmen na'."

Ta mbidi'izh Jesucristo ndo' be xmen xa ndencho Filadelfia

⁷ 'Bke'a ta ndee ndo' angel nla'ach be xmen na' ndencho Filadelfia: "Lnde'e ndab xa ta ugeaka nak xa umbi'i ten Dios, xa nibe'e lak unibe'e David. Le'a sa na nxa'al xa, na'an ton gun gan utsaw. No liga le'a sa ntsaw xa wa, na'an ton gun gan uxa'al. Ndab xa:

⁸ Le'a na' nchando' be ta ndun bega. Nat le'a na' mxa'al dub puert ndo' bega, dub ta na'an ton gun gan utsaw. Maska ndido juers ncho bega, le'a bega nxobgek ndo' di'izh ndáp na', no lá ukachko bega le'a bega xmen na'. ⁹ Le'a nat ini'í bega xte'e gunno na' bexa nde ndo' ya'a maxu'u, bexa ndab le'a nak xmen Dios para le'a xa na'anpa nak xmen Dios, le'a bexa ndi ndun gealkwi'in. Le'a nat le'a na' gun ilen bexa ndo' bega isaxib bexa ndo' bega. We'e igondo' bexa le'a na' nkwea' ladna bega.

¹⁰ Le'a na' ndápka ndo' bega uxik bega, cha lika mbin bega. Ta we'e le'a na' ulach bega

gor na nsea stub gealkwea' ndo' idub gizhliyo, ta na gun preb itea be men nde ndo' gizhliyo.

¹¹ Nat le'a na' sken ilen. Lá ula'a bega be ta wen nak bega, ndontsa na'an ton ulat ta uzhe'eb wen usa'a Dios ika'a bega. ¹² Le'a bexa na gun gan ndo' be ta ugap, le'a na' gunno xa wa cuent dub yatso' ten lid Dios, dub ta nunk lá itatso' sa nso' na. No uke'a na' lea' Dios ten na' las xa no lea' gezh si'il ten Dios. Le'a ta wa Jerusalén kub ten Dios ta ito'o gibe'a. No uke'a na' lea' kub na' las xa.

¹³ Le'a bego na ndap ncha' na, bsakyo'ón bega ta ndab Espíritu ten Dios ndo' be xmen na'."

Ta mbidi'izh Jesucristo ndo' be xmen xa ndencho Laodicea

¹⁴ 'Bke'a ta ndee ndo' angel nla'ach be xmen na' ndencho Laodicea: "Lnde'e ndab xa lika nak wa, xa na ga'al nluu xte'e nak Dios, xa na le'a usaned zha mbinde'e Dios itea be ta'a. Ndab xa:

¹⁵ Le'a na' nchando' be ta ndun bega. Ni lid myal' bega no ni lid utii bega. Mas wen myal'tsa bega natal utii bega. ¹⁶ Parea le'a ta na uzhe'atsa bega, ni na'anpa myal' bega no ni na'anpa utii bega, le'a na' sabna bega. ¹⁷ Le'a bega ndab le'a bega xa rik no sian ta'a ndap bega, na'an xta'an ndun jwalt bega. Ná le'a bega lá ini'í le'a bega cuent dub xa uban nak, dub xa pro'ob ni lá na' ni lá ndap xab na. ¹⁸ Ta we'e ntenxe'a na' bega isi'i bega be ta oro ndo' na' ta msambi'i ndo' gi', ndontsa ta ugeaka gak rik bega. No isi'i bega lad nagud ta gak bega,

ndontsa lá uluu gealudalad ten bega ta lá ndap bega xab bega. No yoo colirio ta ramed ndo' bega, ndontsa utsin ina' bega. ¹⁹ Le'a na' nbeyo itea bexa nkwea' lad na' no ntsaksi na' bexa. Ta we'e idub ncho ladna bega byach bega ndo' na'.

²⁰ Bla'ach bego le'a na' nso' to'o puert nsea nbe'ezh na'. Le'a tal ton go'ón ta ndáp na', no uxa'al xa to'o puert, we'e yo'o na' len lid xa no junt gaw xche'e besa. ²¹ Le'a bexa na gun gan ndo' be ta ugap, le'a na' usa dub sa isob bexa wats na' sa inibe'e na', lak mbin na' gan ndo' ta ugap, cha nso'ob na' wats Dios Xus na' sa nibe'e xa. ²² Le'a bego na ndap ncha' na, bsakyo'ón bega ta ndab Espíritu ten Dios ndo' be xmen na'."

4

Bexa ncho gibe'a ndankea Dios

¹ Tso'o wa le'a na' uní le'a gibe'a mya'al dub ta cuent puert. Le'a ti ned xa mbín na' cuent dub trompet wa cha uní'igal ndo' na', ndab xa:

—Ukea sa ndee, le'a na' uluu ndo' lu be ta tilaw yoo ndo' ta ncho nat.

² Cha bi le'a gor wa le'a Espíritu ten Dios usen na'. Cha li uní na' le'a dub xa nibe'e nsob ndo' dub yaxil si'il gibe'a. ³ Le'a xa nsob sa wa ndon nla'beal' cuent be ge' jaspe nsea cornalina. Le'a gangeak sa nso' yaxil wa nkea dub mbe'alzhin nla'beal' cuent ge' esmeralda. ⁴ Le'a gangeak sa nso' yaxil wa no nde stub ga'al bdap yaxil. Cha uní na' le'a ndo' be yaxil wa ndi'ib dub ga'al bdap bexa gox xa nsak, bexa nak be lad nagud, ndi'ib

coron ta oro gek bexa. ⁵ Le'a ndo' yaxil nso' tlaw wa nto'o beal' usi'i no ní'i usi'i nsea ngen ruid si'il. Le'a lad ndo' yaxil wa ndibyol' dub ga'ad xe'a, le'a ta wa isaga'ad be espíritu ten Dios.

⁶ Le'a lad ndo' yaxil wa nax dub ta cuent nitsdo'o gandid xe'a lakta na' dub vidr. Le'a wats yaxil wa nsea gangeak wats yaxil wa uní na' dap ta nban, idub las-a nso' be ngusndo'-yá lad ndo'-yá no lad tso'o-yá. ⁷ Le'a ta nban ta ned wa cuent nak dub mbi'izh. Le'a ta itop wa cuent nak dub bser. Le'a ta yon wa ndap ndo' na cuent ndo' men. Le'a ta idap wa cuent nak dub mtsi ncha'nsa'ab. ⁸ Le'a idap be ta nban wa le'a kadga dub-a ndap dub xo'op xkwag na. Le'a gangeak tso'o xkwag-a no len xkwag-a ndi'ib ngusndo'-yá. No te'al tezhea lá nbeasyab be ta wa:

Ndon go, ndon go, ndon go dubkama nak Dios
 Xa Nibe'e,
 xa ndon le'a juert ndo' itea be ta'a.
 Le'a go le'a nak Dios tiemp polta, no Dioska go
 nat,
 no Dioska go idub tiemp ilen.

⁹ Le'a kad biaj li ndab be ta nban wa ndo' Dios xa nsob ndo' yaxil xa nban idub tiemp, ndankea be ta wa xa, no nsa'a be ta wa xno ndo' xa.
¹⁰ We'e le'a isaga'al bdap bexa gox wa nsaxib ndo' xa nsob ndo' yaxil, xa nban idub tiemp, gast ndo' yo ndal xtuzh bexa, ndankea bexa wa xa, no nte bexa coron ten bexa lad ndo' yaxil, ndab bexa:

11 Go Dios Xa Nibe'e, le'a besa nsabndo' yankea go,
no gab besa le'a go nak dub Dios uzhebpa xa juert.

Le'a go mtexan iteanak be ta'a;
ngoknde'e-yá lak nlad go yoo-yá, no liga ncho-yá nat.

5

Libr nyu'ud nsea Borreg Ben

1 Cha uní na' le'a ya'a lad ga'al xa na nsob ndo' yaxil wa ncho'ob dub libr nyu'ud nkea letr ndo'-yá, le'a tso'o-yá nsénkea dub ga'ad se. 2 Cha uní na' dub angel juert ten Dios, uge' unabdi'izh xa, ndab xa:

—¿Ton dub xa su'u guzha'a be se nsénkea libr ba', cha uxa'al xa-yá?

3 Parea ni dub xa ncho gibe'a, no ni dub xa ncho ndo' gizhliyo, no ni dub xa ncho xan gizhliyo lá isu'u uxa'al-a ni iwi'i xa ndo'-yá. 4 Cha uzhebpa ndon na' geal lá izheal ni dub xa uxa'al libr wa, no go'ol xa-yá no ni iwi'i xa ndo'-yá.

5 Parea le'a dub xa gox xa nsak wa ndab ndo' na':

—Yá lá go'onta lu. Una' le'a xa nsalea' Mbi'izh ten Judá, xa ulen ras ten David, le'a xa wa mbin gan ndo' maxu'u. Le'a nat le'a xa wa sun gan guzha'a isaga'ad se nsénkea libr ba' wa, cha uxa'al xa-yá.

6 Cha we'e uní na' le'a wats yaxil wa, tlaw be idap ta nban wa no tlaw bexa gox xa nsak wa, nso' dub Borreg Ben cuent nak dub man mbit be men. Ndap ma dub ga'ad xkach ma

nsea dub ga'ad ngusndo' ma, le'a ta wa isaga'ad espíritu mtu'ub Dios ndo' idub gizhliyo. ⁷ We'e le'a Borreg wa cha ulen usen libr ncho'ob ndo' ya'a lad ga'al xa nsob ndo' yaxil wa. ⁸ Le'a gor usen Borreg libr wa, le'a idap be ta nban wa nsea be isaga'al bdap bexa gox xa nsak wa cha usaxib ndo' Borreg wa, gast ndo' yo ngol xtuzh bexa. Le'a itea bexa wa ndap be arpa no be vas oro ncho ta uxe'e len na, le'a ta wa ta ndadi'izhno be men Dios, bexa umbi'i nak ndo' Dios. ⁹ Cha mbilto'o bexa dub cant kub, ndab bexa ndo' Borreg:

Le'a go nsabndo' isen libr ba', no guzha'a ga be
 se nsénkea-yá,
 geal le'a go ngut, mtsi'i ga ten ten ga,
 ta we'e myak besa xin Dios ndo' itea be ras be
 men,
 no itea be di'izh ndadi'izh xa, no itea be
 gezh,
 no itea be nacion.

¹⁰ No mbinno ga besa bexa nibe'e nsea be ule'ay
 ndun ti'in ndo' Dios, inibe'e besa ndo'
 gizhliyo.

¹¹ We'e cha mwi'i na', cha mbín na' sian ti be
 angel idub gangeak sa nso' yaxil wa, nsea ti be ta
 nban wa, no ti bexa gox xa nsak wa. Le'a bexa
 wa uzhebpa bexa kwa'ad luzh, gast lá gun na'
 gan gáp na' plo bexa. ¹² Uge' ndab bexa:

Le'a Borreg Ben xa na le'a be men mbit wa,
 nsabndo' gab beuna le'a xa wa xa nibe'e,
 no uzhe'eb sian be ta'a ndap xa,

no uzhe'eb ndák xa,
 no uzhe'eb xa juert nak xa,
 no yankea beuna xa le'a xa uzhebpa xa nsak.

¹³ Cha mbín na' le'a itea be ta'a mbinde'e Dios,
 be ta ncho gibe'a no ndo' gizhliyo no xan gizhliyo
 no len nitsdo'o, le'a be ta wa ndab:

Le'a xa nsob ndo' yaxil ba' nsea Borreg Ben ba',
 le'a beuna idub tiemp nsabndo' yankea bexa
 ba',
 no yankea beuna bexa ta na uzhe'eb wen nak
 bexa,
 no ta na uzhe'eb juert nak bexa.

¹⁴ Le'a idap be ta nban wa cha ndab:

—iLika nak-a!

Le'a isaga'al bdap bexa gox xa nsak wa cha us-
 axib gast ndo' yo ngol xtuzh bexa, cha ngwankea
 bexa wa Dios, xa nban idub tiemp.

6

Dap se ned nsénkea libr nyu'ud

¹ We'e cha uní na' le'a Borreg Ben wa mbizha'a
 se ned nsénkea libr nyu'ud wa, nsea mbín na'
 le'a dub ta nban wa uní'i cuent usi'i, ndab ta wa:

—iUtseawi'i!

² Cha uní na' dub way nagud. Le'a xa nsob
 tso'o ma wa nsén dub ya btangin. Cha we'e
 msa'a Dios dub coron ndo' xa wa, cha uto'o xa
 gun xa gan lakka ndun xa gan wa.

³ Cha mbizha'a Borreg wa se itop nsénkea git
 wa, cha mbín na' le'a ta nban ta itop wa ndab:

—iUtseawi'i!

⁴ Cha we'e uto'o dub way nane. Le'a Dios msa'a juers ndo' xa nsob tso'o way wa, ndontsa gun xa na'antapa wen kwe be men ndo' gizhliyo. Cha we'e isaxan bexa kuyo bexa, cha gut bexa le'aka ltsa'a bexa. No msa'a Dios dub spad si'il ndo' xa wa.

⁵ Cha mbizha'a Borreg wa se yon nsénkea git wa, cha mbín na' le'a ta nban ta yon wa ndab:

—iUtseawi'i!

Cha mwi'i na' cha uní na' dub way nagats. Le'a xa nsob tso'o ma wa nsén dub ta nben be ta'a. ⁶ Le'a lat idap be ta nban wa mbín na' cuent ti dub men ndab:

—Le'a dub kil trig natal chon kil cebad izhe'a dub med denario. Parea lá guzha'a lu aceit nsea vin.

⁷ Cha mbizha'a Borreg wa se idap nsénkea git wa, cha mbín na' le'a ta nban ta idap wa ndab:

—iUtseawi'i!

⁸ Cha uní na' dub way lasan. Le'a xa nsob tso'o ma wa nsalea' Gealgut. Le'a tso'o xa wa nsankea xa nsalea' Hades, sa ndencho bexa ngut. Le'a bexa wa usen juers gut bexa dub quart be men nde ndo' gizhliyo, gut bexa be men nsea spad, nsea win, nsea gealgizh, nsea be man ugi'i.

Se isaga'ay nsénkea libr nyu'ud

⁹ We'e le'a Borreg wa cha mbizha'a se isaga'ay wa, cha uní na' xbi be men xan dub altar, bexa na ngut ke na mbidi'izh bexa di'izh ten Dios. ¹⁰ Cha uge' ndab bexa:

—Dios Xa Nibe'e, le'a go dubkama nak Dios, no ndunka go ta ndab ga. ¿Polxá utsaksi ga be men

ncho ndo' gizhliyo, no ukixke ga ta mbit bexa besa zha?

¹¹ We'e le'a dub angel ten Dios cha msa'a lad nagud gak bexa, cha ndab angel ndo' bexa:

—Bne'e bega ste'ep ndalen gatta be ltsa'a bega, bexa na ndun ltsa'a ti'in mbin bega, bexa no gat lak ngut bega.

Se isaxo'op nsénkea libr nyu'ud

¹² Cha uní na' mbizha'a Borreg wa se isaxo'op nsénkea libr wa, cha we'e ngok dub xo'o si'il. Le'a ndo' wizh cha mkaw cuent dub ble'a lad nagats. Le'a ndo' mbe'e cha mna' nane cuent ten. ¹³ Le'a be mbeal ndi'ib gibe'a cha ulate ndo' gizhliyo, lak nlate be ngus la'aw gor na nkwi'in dub mbi si'il ya wa. ¹⁴ Le'a gibe'a cha unitndo' cuent dub gor nyu'ud dub ble'a git. Le'a itea be ge'e no be isla gast mzhe'a be sa nde na. ¹⁵ Le'a iteanak be men cha mkachndo' len be ge'lo'o no lat be ge' las be ge'e ubi'i. Le'a ta wa bexa mas nibe'e ndo' gizhliyo, no bexa nsak, no bexa rik, no bexa nakti'in, no bexa juert nak, no iteanak bexa ncha'ndo'o ndo' stub men, no bexa na'anpa li nak. ¹⁶ Ndab bexa ndo' be ge'e ubi'i nsea ndo' be ge' wa:

—iUlate bega tso'o besa! Bkachko bega besa ndo' Xa Nibe'e nsob ndo' yaxil ba', no ndo' ta ndakloo Borreg Ben ndo' besa, ¹⁷ le'a nat ngol dub wizh uzhe'eb utsaksi Borreg wa be men. ¿Tonma gun gan uxik ndo' ta wa?

7

Bexa nkea se ten Dios xtuzh na

¹ Tso'o wa uní na' dap be angel nde idap skin gizhliyo. Le'a bexa wa nsénsa'ab idap mbi ncho ndo' gizhliyo, natsa lá uxo'on mbi ndo' gizhliyo ni ndo' nitsdo'o no ni dub ndo' ya. ² No uní na' stub angel ncha'kea lad sa nlen wizh, le'a xa wa nsén dub se ten Dios xa nban. Cha uge' uní'i xa ndo' idap angel wa, bexa na msa'a Dios juers ndo' na guzha'a bexa gizhliyo no nitsdo'o. ³ Ndab angel wa:

—Lá guzha'a bega gizhliyo ni nitsdo'o no ni be ya ba', gast gor na uke'a besa se xtuzh be men ndun ti'in ndo' Dios ten beuna.

⁴ Cha we'e mbín na' plo bexa nkea se wa xtuzh na: dub gayo'o ncho top ga'al ncho dap mil bexa nkea se lat itea be ras bexa Israel.

⁵ Le'a ta wa dub tibtop mil bexa ras ten Judá.
Nsea stibtop milga bexa ras ten Rubén.

Nsea stibtop milga bexa ras ten Gad.

⁶ Nsea stibtop milga bexa ras ten Aser.

Nsea stibtop milga bexa ras ten Neftalí.

Nsea stibtop milga bexa ras ten Manasés.

⁷ Nsea stibtop milga bexa ras ten Simeón.

Nsea stibtop milga bexa ras ten Leví.

Nsea stibtop milga bexa ras ten Isacar.

⁸ Nsea stibtop milga bexa ras ten Zabulón.

Nsea stibtop milga bexa ras ten Kosé.

No stibtop milga bexa ras ten Benjamín.

Bexa kwa'ad luzh nak be lad nagud

⁹ Tso'o wa uní na' uzhebpa kwa'ad luzh be men, gast na'an ton gun gan ula'ab bexa. Le'a bexa wa bexa itea be nacion, nsea itea be ras,

nsea itea be gezh, no itea be di'izh ndadi'izh bexa. Nde bexa lad ndo' yaxil ten Xa Nibe'e no ndo' Borreg Ben. Le'a bexa wa nak be lad nagud, nsea dubga xos yagin nsén bexa. ¹⁰ Cha uzhebpa uge' ndab bexa:

Le'a Dios ten beuna xa nsob ndo' yaxil ba' nsea
 Borreg Ben ba',
 le'a bexa wa le'a ngo'o beuna ndo' be ke ten
 beuna.

¹¹ Le'a itea be angel wa nde idub gangeak wats yaxil wa, no wats bexa gox nsak wa, no wats idap be ta nban wa. Cha usaxib be angel wa ndo' xa nsob ndo' yaxil wa, gast ndo' yo ngol xtuzh bexa. Cha ngwankea bexa Dios, ¹² ndab bexa:

¡Lika nak-a!
 Idub tiemp gab beuna le'a Dios ten beuna dub
 Dios si'il,
 no ndon le'a xa juert nak,
 no ndon le'a xa nibe'e,
 no ndon le'a xa ndák.
 Yankea beuna xa, no uzhe'eb usa'a beuna xno
 ndo' xa idub tiemp.
 ¡Lika nak-a!

¹³ We'e le'a dub xa gox nsak wa unabdi'izh ndo' na', ndab xa:

—¿Nchando' lu bexa nak lad nagud ba' zha?
 ¿Uni'í lu pa uto'o bexa ba' zha?

¹⁴ Le'a na' ndáp ndo' xa:

—Señor, go le'a uni'í.

Le'a xa wa cha ndab ndo' na':

—Le'a bexa ba' bexa mxik ndo' gealkwea' si'il; msat bexa be xab bexa, no msambi'i bexa, no mgud xab bexa no ten ten Borreg Ben ba'.

¹⁵ Ta we'e nde bexa ba' wats yaxil nsob Dios, te'al tezhea ndun bexa ti'in ndo' Dios sa ncho Dios.

Le'a xa nsob ndo' yaxil ba' le'a nsobula'ach bexa.

¹⁶ Yá lá gantana bexa, no lá gakta ladna bexa. No ni lá uchuta bea bexa, no ni stub xtii lá ini'íta bexa.

¹⁷ Le'a Borreg nso' tlaw sa nso' yaxil ba' le'a ula'ach bexa, no go'o xa bexa sa ndiblen nits nsa'a gealnan.

Le'a Dios utsambi'i itea nitsndo' bexa ba'.

8

Se isaga'ad nsénkea libr nyu'ud

¹ Le'a Borreg wa cha mbizha'a se isaga'ad nsénkea libr wa, cha mso' ti gibe'a pa dub tol gor.

² We'e cha uní na' isaga'ad angel nde ndo' Dios wa, cha usen bexa wa dub ga' trompet. ³ We'e ulen stub angel no'o dub tas oro, cha uyatso' xa lad ndo' altar. Cha usen xa sian be ta uxe'e, cha mtso'ol xa-yá len tas ndo' altar ta oro nde sa nsob Dios, ndontsa gast ndo' Dios ilaya' xla'a uxe'e wa, no be ta unab bexa nak xmen Dios. ⁴ Le'a ta nsén angel wa uto'o zhen ten be ta uxe'e wa, ulaya'-yá ndo' Dios nsea be ta unab be xmen Dios wa. ⁵ Le'a angel wa cha ulo'o bku'u ncho ndo' altar wa, cha ulo xa-yá len tas wa, cha mtsa'ab xa ta wa ndo' gizhliyo. Cha we'e uní'i usi'i, no

mgen dub ruid si'il, no nla' beal' usi'i, nsea ngok dub xo'o si'il.

Idap be trompet ned

⁶ Le'a isaga'ad be angel li nsén dub ga'ga trompet wa listla ndebe ukwe'ezh-a.

⁷ Le'a angel ned wa cha mkwe'ezh trompet wa, cha ula' gige' no gi' noch ten. Ula'-yá ndo' gizhliyo, cha mtso'ol-a gax itol be ya ncho ndo' gizhliyo nsea itea be gix uge'a.

⁸ Le'a angel itop wa cha mkwe'ezh trompet ten na, we'e le'a dub ta cuent ge'e si'il nsayol' ulayat ndo' nitsdo'o. Cha myak ten gax itol nitsdo'o wa.

⁹ Cha ngut gax itol be man ncho len nitsdo'o. Nsea gax itol be barco ndesea ndo' nitsdo'o wa ngwazha'a.

¹⁰ Le'a angel yon wa cha mkwe'ezh trompet ten na, cha ulayat dub mbeal si'il nsob gibe'a, nsayol'-a cuent gor nso'beal' dub ble'a ged. Ulayat-a ndo' nits, pa gax itol be yowbe'e no be sa ndiblen nits. ¹¹ Le'a mbeal wa nsalea' Ta Ula'. Le'a gax itol be nits wa cha myak ula'. We'e uzhebpa kwa'ad be men ngut ta na lita myak ula' nits wa.

¹² Le'a angel idap wa cha mkwe'ezh trompet ten na, cha ngwazha'a gax itol wizh no mbe'e no be mbeal ndi'ib gibe'a. Cha mkaw ta ni'i dap gor ten be wizh, no liga be te'al dap gor na'anpa isu xe'a mbe'e ni mbeal.

¹³ Cha mwi'i na' no uní na' dub angel ncha'nsa'ab ga'ap, uge' ndab xa:

—iAy, ay, ay! ¡Pro'ob bexa na ncho ndo' gizhliyo gor na ukwe'ezh schon angel be trompet ten na!

9

Trompet isaga'ay

¹ Le'a angel isaga'ay wa cha mkwe'ezh trompet ten na, cha uní na' dub mbeal uto'o gibe'a ulayat ndo' gizhliyo. Le'a mbeal wa le'a usen liab ten ge'ed do'o. ² Cha mxa'al mbeal wa ge'ed wa. Le'a sa wa uto'o zhen cuent zhen ten dub gor si'il. Le'a zhen wa mtsaw ndo' xe'a wizh, cha mkaw ndo' gizhliyo. ³ Le'a lat zhen wa cha uto'o mbit, cha mte'achso bema ndo' gizhliyo. Le'a ma wa ndap juers god ma lak ndod dub nix. ⁴ Le'a angel wa cha ndab ndo' bema wa, lá gaw ma be gix uge'a ncho ndo' gizhliyo nsea ni dub ya uge'a nsea ni dub ya ubi'i. Nabtsa be men na'anpa no'o se ten Dios xtuzh na god ma. ⁵ Le'a angel wa ndab na'anpa gut bema bexa wa, ndi utsaksitsa ma bexa dub ga'ay mbe'e. Le'a gealkwea' ten ma wa lak gealkwea' ndod be nix. ⁶ Le'a gal be wizh wa le'a be men ukwa'an ná xte'e gat bexa, ná le'a bexa lá yoo gan gat. Nlad xa gat xa, ná le'a gealgut ndi ux'o'on ndo' bexa.

⁷ Le'a be mbit wa cuent nak way list ndebe ya' ndo' guerr. Le'a gek ma nsob dub ta cuent nak coron ta oro. Le'a ndo' ma nak cuent ndo' be men. ⁸ Le'a gichgek ma nak cuent gichgek xagots. Le'a ndeay ma nak cuent ndeay mbi'izh. ⁹ Le'a las ma ntsaw be xo cuent xo gi'ib. Le'a be xkwag ma nbezh lak nbezh sianpa carret ten way karrel ncha'be ndo' guerr. ¹⁰ Le'a ndo' xne ma nsob dub xgu'uch ma, ta cuent nak xgu'uch nix. Le'a ta wa ndap juers utsaksi ma be men dub ga'ay mbe'e. ¹¹ Le'a xa nibe'e ten be mbit

wa, le'a ta wa dub mbi bxin nibe'e ge'ed do'o wa. Le'a di'izh hebreo le'a mbi bxin wa nsalea' Abadón, le'a di'izh griego le'a ta wa Apolión.

¹² Li utid gealkwea' ned wa, parea ndun jwalt ilen stop gealkwea'.

Trompet isaxo'op

¹³ Le'a angel isaxo'op wa cha mkwe'ezh trompet ten na, cha mbín na' cuent ti dub men uto'o lat idap be xkach altar ta oro wa, ta nde lad ndo' sa nsob Dios. ¹⁴ Cha ndab ti men wa ndo' angel isaxo'op wa, xa nsén trompet:

—Bxa'ak idap be angel ndenchii sa nax yowbe'e si'il nsalea' Eufrates.

¹⁵ Cha we'e mya'ak idap be angel wa, bexa ndenkea' gut gax itol be men nde ndo' gizhliyo. Le'a Dios le'a ndab ná xá gor-a no xá wizh na-yá no xá mbe'e na-yá no xá li'in na li gun bexa.

¹⁶ Cha mbín na' ndab xa plo kwa'ad be soldad ndi'ib tso'o way. Le'a ta wa top gayo'o millón bexa. ¹⁷ Cha uní na' ta mluu Dios ndo' na', le'a be way nsea bexa ndi'ib tso'o ma. Le'a ta ntsaw lado'o bexa wa nane na' cuent gi', no azul na'-yá cuent na' zafiro, no guch na'-yá cuent na' azufre. Le'a gek be way wa cuent nak gek mbi'izh nak, le'a to'o ma nto'o gi' no zhen no azufre. ¹⁸ Cha ngut gax itol be men nde ndo' gizhliyo, ta na li nto'o gi' nsea zhen nsea azufre to'o way wa.

¹⁹ Le'a ta juert nak be way wa, le'a ta wa xne ma nsea to'o ma. Le'a xne ma cuent nak mbe'al nak, ndap-a gek-a ta we'e ndawke'a ma men.

²⁰ Le'a iteata be men lá ngat ndo' be gealkwea' wa, ni lika ná lá ka'ab bexa ula'a bexa be ta ugap

ndun bexa, ta ndankea bexa be mbi bxin no be dios gizhliyo, be ta oro, nsea plata, nsea bronce, nsea ge', nsea ya, be ta'a ni lá na', no ni lá ndo'ón, no ni lá nsea. ²¹ No ni lá nla'a bexa ta ndut bexa men, no ta bruj ndun bexa, no ta na ngal bexa dub men na'anpa xa ten bexa, no ta ndun bexa gealwa'an.

10

Dub angel nsea dub libr tuzh

¹ Cha uní na' stub angel juert uto'o gibe'a, nsea xa lat dub xkaw, no dub mbe'alzhin nkea gek xa. Le'a ndo' xa wa uzhe'eb nla'beal' cuent ndo' wizh. Le'a idub xo'o xa uzhebpa nso' beal' nsayol'. ² Le'a ya'a xa nsob dub libr tuzh nsa'nya'al ndo' na. Le'a xo'o xa ná lad ga'al cha ulatso' ndo' nitsdo'o, le'a ná raves ulatso' ndo' yo. ³ Cha uge' utezhat xa cuent gor ngi'i dub mbi'izh, cha uge' uní'i usi'i dub ga'ad biaj. ⁴ Le'a gor mtaní'i usi'i wa, le'a na' ndi'izh uke'a ta ndab usi'i wa, parea le'a na' mbín dub di'izh uto'o gibe'a, ndab-a ndo' na':

—Na'anpa uke'a lu be ta ndab isaga'ad usi'i wa, ndi nabtsa lu uni'í xta'an-a.

⁵ Le'a angel na li uní na' ulatso' ndo' nitsdo'o no ndo' yo wa, cha uxits xa dub ya'a xa ga'ap.

⁶ Cha ndab xa:

—Lak ta ugeakapa ncho Dios nban idub tiemp, xa mtexan gibe'a no gizhliyo no nitsdo'o no iteata be ta ncho, no liga ta ugeakapa nak le'a tiemp gun Dios ta mbinbe'e xa wa yá ngol. ⁷ Le'a gor na ukwe'ezh angel isaga'ad wa trompet wa, le'a Dios gun itea be ta uga'ach mbinbe'e xa gun

xa, lak mbidi'izh bexa polta sakndo' Dios, bexa mbin ti'in ndo' xa.

⁸ Le'a ti men na li mbín na' uto'o gibe'a wa uní'igal ndo' na', ndab xa:

—Wa', cha usen libr nsa'nya'al ndo' na ba', ta lba'a nsén angel ba' wa, xa nso' ndo' nitsdo'o nsea ndo' yo.

⁹ Cha ngwaa na' ndo' angel, cha ndáp na' usa'a xa libr wa ndo' na'. Le'a xa cha ndab ndo' na':

—Usen-a, cha udaw-a. Le'a gor na ncho-yá to'o lu le'a-yá uti'i cuent mzhin, ná le'a gor na kab lu-yá le'a-yá yak ula' len lu.

¹⁰ Cha we'e usen na' libr tuzh nsob ya'a angel wa, cha udaw na'-yá. Le'a-yá uti'ika gor na ncho-yá to'o na' lak uti'i mzhin, ná le'a gor na udab na'-yá, le'a-yá cha myak ula' len na'. ¹¹ Le'a angel wa cha ndab ndo' na':

—Le'a lu nsabndo' gudi'izh sakndo' Dios stub biaz xte'e gunno Dios be gezh, nsea be nacion, nsea bexa ndadi'izh isando' di'izh, nsea bexa nibe'e ndo' gizhliyo.

11

Itop bexa ndadi'izh di'izh ten Dios

¹ We'e cha usen na' dub lod cuent bar nke'a medid, cha mbín na' dub ta cuent ti men ndab:

—Wa', cha bke'a medid ni'i ten Dios nsea ndo' altar, no bla'ab bexa ndankea Dios sa wa. ² Parea na'anpa uke'a medid lu no tale ten ni'i wa, le'a sa wa myak cuent ndo' bexa lá nchando' Dios. Le'a bexa wa le'a inibe'e gezh ten Dios dub top ga'al ncho top mbe'e. ³ Le'a na' utu'ub top men gudi'izh sakndo' Dios dub mil ncho top gayo'o

ncho chon ga'al wizh. Le'a bexa wa gak lad nagats, ta na nluu le'a bexa uban ncho ladna.

⁴ Le'a itop bexa ndadi'izh wa nak cuent top ya olivo nsea top candeler, ta nde ndo' Dios xa nibe'e ndo' gizhliyo. ⁵ Tal ton dub men nlad ugap gunno bexa wa, le'a bexa wa ito'o beal' to'o na, ta utso'ol be men gakloo ndo' bexa wa. Li gat itea be men nlad ugap gunno bexa. ⁶ Le'a itop bexa wa gap juers utsaw bexa gibe'a, ndontsa lá ila' gi idub zha na gudi'izh bexa sakndo' Dios. No gap bexa juers yunno bexa nits wa ten, no sian be gealkwea' gast plo nlad bexa utsaksi bexa be men nde ndo' gizhliyo. ⁷ Le'a zha mtayadi'izh bexa wa, le'a dub man uzhe'eb ito'o len ge'ed do'o. Cha kuyono ma itop xa wa, cha gun ma gan gat bexa. ⁸ Le'a bexa ngut wa kwesa'al ndo' xge'e ten gezh wa, sa ngut Cristo ndo' cruz. Le'a bexa gezh wa ugap nak cuent bexa Sodoma nsea bexa Egipto. ⁹ Le'a bexa itea be gezh, no bexa itea be ras be men, no bexa ndadi'izh itea be di'izh, nsea bexa itea be nacion ini'í ndesa'al bexa wa chon wizh itol. No ni lá ula'a bexa iga'ach bexa ngut wa. ¹⁰ Le'a be men gizhliyo uzhebpa iten ladna geal ngut bexa wa, gast usa'a bexa be regal ika'a be ltsa'a bexa, le'a itop bexa wa mbin uzhebpa gealkwea' utid be men.

¹¹ Le'a zha na ngwa'a chon wizh itol wa, le'a Dios cha msa'a gealnaban ten bexa, mban bexa ndo' gealgut. Cha uzhebpa mzheb be men uni'í bexa wa. ¹² Cha mbi'ín itop bexa wa dub di'izh uge' uto'o gibe'a, ndab-a:

—Ukea bega sa ndee.

We'e cha mkea bexa gibe'a ndo' dub xkaw, ndewi'i bexa ndaklono bexa wa. ¹³ Cha bi le'a gor wa ngok dub xo'o si'il. Le'a dub ble'a tuzh gezh wa myubyo'o, cha ngut dub ga'ad mil men. Le'a bexa na'anpa ngat wa uzhebpa mzheb, ndab bexa le'a Dios nsob gibe'a uzhe'eb dub Dios juert nak.

¹⁴ Li utidla top gealkwea' wa, para le'a ta yon wa sken ilen.

Trompet isaga'ad

¹⁵ Le'a angel isaga'ad wa cha mkwe'ezh trompet ten na. Cha mgen cuent ti be men gibe'a uge' ndab xa:

Le'a sa nibe'e be men ndo' gizhliyo
myak sa nibe'e Dios ten beuna nsea Cristo.
Le'a xa wa le'a inibe'e idub tiemp.

¹⁶ Le'a isaga'al bdap bexa gox xa nsak nde ndo' be yaxil lad ndo' Dios, cha msaxib bexa gast ndo' yo ngol xtuzh bexa, ngwankea bexa Dios, ¹⁷ cha ndab bexa:

Nsa'a besa xno ndo' go Dios Xa Nibe'e,
xa ndon le'a juert ndo' itea be ta'a.
Le'a go le'a nak Dios nat no polta
no idub tiemp ilen ndee.
Le'a go nsobno juers si'il ten ga,
nat le'a go le'a nibe'e.

¹⁸ Le'a be men gizhliyo ngoklobe ndo' go,
ná le'a nat ngol wizh utsaksi ga bexa.
No gab go ndo' bexa ngutla
ná xte'e nak be ta'a mbin bexa.

No usa'a ga ta wen ika'a bexa ndadi'izh sakndo'
 ga,
 bexa ndun ti'in ten ga, no bexa umbi'i ten
 ga,
 no itea bexa nxobgek ndo' ga,
 lak bexa nsak no bexa na'anpa xa nsak.
 No unitndo' ga bexa ndut be men ndo' gizhliyo.

¹⁹ Cha mya'al ni'i ten Dios gibe'a. Le'a len ni'i
 wa mluu caj ten Dios. Cha ula' beal' usi'i, no
 uzhe'eb nso' ruid, no uní'i usi'i. No ngok dub
 xo'o si'il, no uzhe'eb ula' gige' ubi'i.

12

Dub xagots no dub dragón

¹ Cha mluu dub ta uzhe'eb gibe'a. Le'a ta wa
 dub xagots cuent wizh na' xab xa, nsea xo'o xa
 ndi'ib tso'o mbe'e, nsea nsob dub coron gek xa.
 Le'a gek coron wa ndi'ib dub tibtop ta cuent
 mbeal ndi'ib gibe'a. ² Le'a xagots wa dub xa
 nchoxinna, ta we'e nbezhat xa nsea gealkwea'
 gal xin xa. ³ Cha no mluu stub ta'a gibe'a. Le'a
 ta wa dub dragón nane, dub ma cuent nak wach
 si'il. Ndap ma ga'ad gek ma, no dub ti'i xkach
 ma, nsea dub coron nsob kadga dub gek ma.
⁴ Le'a xne dragón wa udobxazh gax itol be mbeal
 ndi'ib gibe'a, cha ulate-yá ndo' gizhliyo. Cha
 ngwa'iso' ma lad ndo' xagots li gal xin na wa,
 ndontsa gaw ma xin xagots wa gor gal me'ed.
⁵ Le'a xagots wa cha ngop xin na dub me'ed bgi'i,
 dub xa uzhebpa juert gak inibe'e ndo' itea be
 nacion. Parea le'a dub angel cha myo'o me'ed
 wa gast ndo' yaxil sa nsob Dios. ⁶ Le'a xagots

wa cha mxo'on ge'e sa bid, dub sa yá list nak msaxkwa'a Dios, ndontsa sa we'e ula'ach Dios xa dub mil ncho top gayo'o ncho chon ga'al wizh.

⁷ Tso'o wa uyo'o dub uyo si'il gibe'a. Le'a Miguel dub angel nibe'e nsea be ltsa'a xa uteyono dragón wa nsea be ltsa'a dragón. ⁸ We'e le'a dragón no be ltsa'a na wa lá ngun gan. Cha yá na'anta sa yoo dragón no be ltsa'a na gibe'a. ⁹ We'e le'a Miguel wa cha mtsa'ab dragón tso'o juer. Le'a ma wa mbe'al polta nsalea' maxu'u nsea Satanás, ma na li nkedino be men ncho idub nax ndo' gizhliyo. Cha ulayat dragón no be ltsa'a na ndo' gizhliyo.

¹⁰ Cha we'e mbín na' dub di'izh uto'o gibe'a uge' ndab:

Nat ngol wizh le'a Dios ten beuna myun libr be xmen na,

no mluu xa juers ten xa, no nibe'e xa,
no mso' xa Cristo inibe'e xa ndo' gizhliyo.

Nat le'a xa wa ulantu'ub maxu'u
na li nsake be ltsa'a beuna ndo' Dios te'al
tezhea.

¹¹ Le'a bexa wa mbin gan ndo' maxu'u,
ta na li mtsi'i Borreg ten ten na.

No ta na li mbidi'izh bexa di'izh ten Dios,
na'anpa izheb bexa gast mbit be men bexa.

¹² ¡Nat bten ladna lu gibe'a
no bego ncho sa ba'!

Parea pro'ob bego na ncho ndo' gizhliyo nsea
ndo' nitsdo'o,
le'a maxu'u uzhebpa ndakloo ulayat ndo'
gizhliyo.

Le'a maxu'u uní'í le'a na'antapa kwen nke-sea.

¹³ Le'a gor na uní'í dragón wa le'a ma ulayat ndo' gizhliyo, cha usankea ma tso'o xagots na li ngop me'ed bgi'i wa. ¹⁴ Cha msa'a Dios top xkwag xagots wa cuent xkwag mtsi si'il, ndontsa isa'ab xa sit uxo'on xa ndo' dragón wa sa bid. Ncha'a xa sa ten xa, sa na ula'ach Dios xa chon li'in itol. ¹⁵ Le'a to'o dragón wa cha uto'o nits mtsa'ab ma tso'o xagots wa cuent dub yowbe'e, ndi'izh go'o-yá xagots wa. ¹⁶ Parea le'a gizhliyo ngokno xagots wa, ubi'il ndo' yo, cha ngu-yá nits na uto'o to'o dragón wa. ¹⁷ We'e le'a dragón uzhebpa mxee ladna ndo' xa wa. Cha ngwateyono ma itea be xin xagots wa, bexa na nxobgek ndo' ta nibe'e Dios, no ndadi'izh bexa gealngea ten Jesucristo.

13

Dub man uzhe'eb uto'o len nitsdo'o

¹ Le'a na' nso' ndo' yux to'o nitsdo'o, cha uní na' uto'o dub man uzhe'eb ndo' nitsdo'o, ndap ma ga'ad gek ma nsea ti'i xkach ma. Le'a kadga dub xkach ma wa nsob dub coron. Le'a kadga gek ma wa nkea dub lea' Dios, dub ta nisi ma Dios. ² Le'a na' uní le'a las ma na' cuent na' las mbi'izh leopardo. Le'a be xo'o ma cuent nak xo'o os. Le'a to'o ma cuent nak to'o mbi'izh león. Le'a dragón msa'a sa nibe'e na no juers ten na ndo' man uzhe'eb wa. ³ Cha uní na' le'a dub gek ma wa mwi'i cuent ta ngutla, parea le'a sa mwi'i wa myaklana. Ta we'e le'a itea be men ncho ndo'

gizhliyo ngwanseana, no usankea bexa tso'o ma.
⁴ No ngwankea bexa dragón ma na li msa'a juers ten na ndo' man uzhe'eb wa. No ngwankea bexa man uzhe'eb wa, ndab bexa:

—¿Tonma dub xa juert lakta ma ba'? ¿No ton dub xa gun gan kuyono ma ba'?

⁵ Le'a Dios mla'a izhinna ma be ta ndák ma, no kwea' iní'i ma ndo' Dios. No mla'a Dios inibe'e ma lak nlad ma dub top ga'al ncho top mbe'e.

⁶ Cha unisi ma Dios no lea' Dios no sa nsob Dios nsea bexa ncho wats Dios gibe'a. ⁷ No mla'a Dios kuyono ma be xmen Dios, no gun ma gan ndo' bexa. No msa'a xa inibe'e ma ndo' itea ras be men, no bexa ncho itea be gezh, no bexa ndadi'izh isando' di'izh, no bexa itea be nacion.

⁸ Le'a itea bexa ncho ndo' gizhliyo ngwankea ma, bexa na'anpa nkea lea' na ndo' libr ten Borreg Ben, xa na li ngut sakndo' be men. Gast zha utexanta gizhliyo, le'a ndo' libr wa nkeala lea' bexa gap gealnaban nunk lá idub.

⁹ Tal le'a bega ndap ncha' na,
 bsakyo'ón bega ta ndáp na' ndee.

¹⁰ Tal ncho bego nsabndo' ya' litgi'ib,
 le'a bega ya'ka litgi'ib.

No tal le'a ncho bega nsabndo' gat ndo' spad,
 le'a bega gatka ndo' spad.

Le'a ta wa gab le'a be xmen Dios nsabndo' uxik ndo' be gealkwea', no ige' ladna bexa Dios.

Stub man uzhe'eb wa uto'o ndo' gizhliyo

¹¹ Tso'o wa uní na' stub man uzhe'eb uto'o len yo. Le'a ma wa ndap top xkach na lak nak

xkach borreg, para ndadi'izh ma lak ndadi'izh dub dragón. ¹² Le'a ma wa ndap juers msa'a ma ned wa, ndontsa no ma inibe'e wats ma wa. Le'a ma nibe'e ndo' itea be men ncho ndo' gizhliyo yankea bexa ma ned wa, ma na li mwi'i cha myakna wa. ¹³ No mbin ma be ta uzhe'eb ndanseana be men, gast uto'o gi' gibe'a gast ndo' yo ndo' ga'al be men. ¹⁴ No mkwi'inno ma be men ta na mbin ma be ta uzhe'eb wa juers ten man ned wa. Cha unibe'e ma ndo' be men nde ndo' gizhliyo, gunde'e xa dub ta'a lak nak ma ned wa, ma li mwi'i ngwa spad gek na wa, cha mban ma. ¹⁵ Cha msa'a man itop wa gealnaban ndo' ta cuent nak ma ned wa, ndontsa iní'i-yá no inibe'e-yá gat itea bexa na lá yankea-yá. ¹⁶ Le'a man itop wa cha unibe'e ndo' iteanak be men ikea se ya'a lad ga'al xa natal xtuzh xa, bexa nsak nsea bexa na'anpa nsak, bexa rik nsea bexa uban nak, bexa libr no bexa ncha'ndo'o ndo' ya'a stubga men. ¹⁷ Ni dub be men lá yoo gan isi'i ta'a no ni udo'o xa ta'a, tal le'a xa na'anpa no'o se wa, natal xa na'anpa no'o lea' man ned wa, natal xa na'anpa no'o numr ten lea' ma wa. ¹⁸ Ta ndee nlad dub xa list nak yakbe'ena, ula'ab xa numr ten man wa, le'a ta wa numr ten dub mgi'i. Le'a numr wa xo'op gayo'o ncho chon ga'al ncho xo'op.

14

Dub cant kub mbilto'o bexa

¹ Le'a tso'o wa uní na' le'a Borreg Ben wa nso' gek ge'e Sion, nsea dub gayo'o ncho top ga'al ncho dap mil bexa, bexa nkea lea' xa nak Borreg

xtuzh na nsea lea' Xus xa wa. ² Cha mbín na' nbezh dub ta ulen gibe'a, cuent dub sa nsala' kwa'al nits, nsea cuent ní'i usi'i, nsea cuent ti sianpa arpa ndo'ol bexa. ³ Nsea ndalto'o bexa dub cant kub lad ndo' yaxil, sa ndi'ib idap be ta nban wa nsea bexa gox xa nsak wa. Na'an ton gun gan utsid golto'o cant wa, nabtsa dub gayo'o ncho top ga'al ncho dap mil bexa, bexa na ulo'o Dios lat be men ncho ndo' gizhliyo. ⁴ Le'a xa wa bexa na na'anpa ugal ni dub xagots, le'a bexa xa umbi'i nak ndo' Dios. No nsankeá bexa tso'o Borreg Ben guni'i pa ncha'a xa. Le'a bexa wa bexa mti Dios lat be men, nak bexa cuent dub ta ned gak xnab ndo' Dios nsea ndo' Borreg. ⁵ Le'a bexa wa ni dub gealkwi'in lá ngun, no umbi'i nak bexa kwe bexa ndo' sa nsob Dios.

Ta mbidi'izh chon angel

⁶ Cha uní na' stub angel ncha'nsa'ab gibe'a, no'o di'izh wen ten Dios ta nunk lá idub, ta gudi'izh angel ndo' be men ncho ndo' gizhliyo itea be nacion, nsea be ras, nsea be di'izh, nsea itea be gezh. ⁷ No uzhebpa uge' ndab angel wa:

—Bzheb bega ndo' Dios, no gud bega le'a xa ndon le'a xa nsak. Le'a nat yá ngol gor na utsaksi xa be men. Wankea bega xa na mbinde'e gibe'a no gizhliyo no nitsdo'o no be sa ndiblen nits.

⁸ Le'a stub angel cha utankea ndab:

—Yá ulayat, yá ulayat gezh si'il Babilonia. Le'a bexa gezh wa mki'il be men itea be nacion ndun bexa ta bzhi'ik, ngwankea bexa be dios gizhliyo.

⁹ Le'a angel yon wa utankea no uge' ndab xa:

—Tal ton yankea man uzhe'eb wa, nsea ta cuent nak man wa, no isob se ten ma xtuzh

bexa natal ya'a bexa, ¹⁰ le'a bexa wa no ini'í be gealkwea' si'il utsa'ab Dios tso'o bexa wa, le'a Dios uzhe'eb ndaklono bexa. Ini'í bexa gealkwea' ndo' gi' nsea ndo' azufre nsayol' ndo' ga'al be angel ten Dios nsea ndo' Borreg Ben wa. ¹¹ Le'a zhen sa utsaksi Dios bexa wa lá kweaskea idub tiemp. Te'al tezhea lá une'e bexa, bexa na ngwankea man uzhe'eb wa no ta cuent nak man wa, bexa nkea se ten lea' ma. ¹² Le'a bexa umbi'i ten Dios nsabndo' uxik ndo' itea be ta'a, no uxobgek bexa ndo' be ta nibe'e Dios, nsea ige' ladna bexa Jesús.

¹³ Cha mbín na' dub di'izh uto'o gibe'a, ndab ndo' na':

—Bke'a ta ndee: le'a nat idub ndo' ndee uzhebpa wen yoo ladna bexa nakla xmen Jesús zha ngut bexa. Le'a Espíritu ten Dios ndab: “Ugeaka le'a bexa ba' une'e ndo' be ti'in mbin bexa, le'a Dios kix be ta wen mbin bexa.”

Mtele'e be angel ta'a ndo' gizhliyo

¹⁴ Cha mwi'i na' no uní na' dub xkaw nagud. Le'a ndo' xkaw wa nsob dub xa cuent dub men nsob dub coron ta oro gek xa, nsea dub os wach nsob ya'a xa. ¹⁵ Le'a len ni'i ten Dios cha uto'o stub angel uge' ndab ndo' xa nsob ndo' xkaw wa:

—iBinti'in os ten lu, uxen be ta'a ndo' yo! Le'a nat yá ngol gor ibele'e be ta'a ndo' gizhliyo, le'a-yá yá nguga'al-la.

¹⁶ We'e le'a xa nsob ndo' xkaw wa mbinti'in os ten na ndo' gizhliyo, mtele'e xa be ta'a.

¹⁷ We'e uto'o stub angel len ni'i ten Dios nde gibe'a. Le'a xa no nsob dub os wach ya'a na.

¹⁸ Le'a sa nde altar wa uto'o stub angel nibe'e

ndo' gi'. Cha uge' ndab xa ndo' angel nsén os wa:

—iBinti'in os ten lu! ¡Uxen be bex uv nde ndo' gizhliyo ba', le'a-yá yá ngugeala!

¹⁹ Le'a angel wa cha mbinti'in os ten na ndo' gizhliyo, uxen xa be bex uv, cha ulo xa uv wa sa gachke'e-yá. Le'a ta wa gab ta uzhe'eb utsaksi Dios be men ugap. ²⁰ Cha ngochke'e be uv wa dub lad to'o gezh wa. Le'a len sa ngochke'e uv wa ulen ten. Le'a ten wa ngwapyo'o dub lak sa ndakea fren ten dub way. Cha li mxo'on ten wa pa dub chon gayo'o mil metr ko'ol sa.

15

Be angel nsea stub sga'ad be gealkwea'

¹ Cha uní na' dub ta uzhe'eb gibe'a, dub ta ngwanseana na'. Le'a ta wa dub ga'ad angel no'o stub sga'ad gealkwea', be ta lult ilen. Cha li yando' ta ntsaksi Dios be men.

² No uní na' dub ta cuent nitsdo'o wa'án, cuent na' vidr noch gi'. Le'a ndo' nitsdo'o wa ndebe bexa mbin gan ndo' man uzhe'eb wa, no ndo' ta cuent nak man wa, no ndo' se ten ma, no ndo' numr ten lea' ma wa. Le'a bexa wa nsén be arpa ten Dios. ³ Ndalto'o bexa dub cant, ta mbilto'o Moisés xa mbin ti'in ndo' Dios, no ndalto'o bexa cant ten Borreg Ben wa, ndab bexa:

Go Dios Xa Nibe'e, xa ndon le'a juert ndo' itea be ta'a.

Uzhe'eb ndanseana besa ndo' be ta uzhebpa si'il ndun go.

Itea be ta'a ndun go utsinka nak no gealngea
nak-a,
le'a go nibe'e itea be men umbi'i ten ga.

⁴ ¿Ton lá izheb ndo' go Dios?

¿No ton lá gab le'a go dub Dios uzhe'eb
juert?

Le'a go nabkama nak Dios umbi'i.

Le'a be men itea be nacion ilen ndo' go,
yankea bexa go,

le'a bexa uní'í le'a itea be ta'a ndanno ga bexa
uzhe'eb ta nsak no ta nsabndo'.

⁵ Le'a tso'o wa cha mwi'i na', cha uní na'
mya'al ni'i ten Dios nde gibe'a, sa ncho caj ten
Dios. ⁶ Le'a len sa wa cha uto'o isaga'ad be angel
no'o isaga'ad gealkwea', bexa nak be lad lino ta
umbi'i ndon nla'beal'. Nsea ncho dub sinch oro
ta lado'o bexa. ⁷ Le'a dub be ta nban wa msa'a
dubga vas oro ndo' isaga'ad be angel wa, ncho
be ta'a ndakloo Dios len na, Dios xa nban idub
tiemp. ⁸ Le'a len ni'i ten Dios wa mzhea ncho
zhen, ta nluu le'a Dios xa juert no si'il nak Dios.
No na'an ton gun gan yate len ni'i ten Dios gast
yooka isaga'ad be gealkwea', ta ncho len be vas
nsén be angel wa.

16

*Isaga'ad be vas ncho be ta'a utsaksi Dios be
men*

¹ Cha mbín na' cuent dub ti men uto'o len ni'i
ten Dios, uge' ndab-a ndo' isaga'ad be angel wa:

—Wa' bega, cha blatsob bega ta ncho len
isaga'ad vas ba' ndo' gizhliyo, le'a ta wa ta
utsaksi Dios be men.

² Le'a angel ned wa uto'o, ngwa' ulatsob ta ncho len vas ten na ndo' gizhliyo. Cha ulen ge'ezh ugi'i las bexa nsob se ten man uzhe'eb wa, bexa na ndankea ta cuent nak man wa.

³ Le'a angel itop wa ngwa' ulatsob ta ncho len vas ten na ndo' nitsdo'o. Cha myak-a cuent ten ten dub xa ngut. Cha ngut iteanak be man ndencho len nitsdo'o wa.

⁴ Le'a angel yon wa ngwa' ulatsob ta ncho len vas ten na ndo' be nits yowbe'e no be sa ndiblen nits. Le'a be nits wa cha myak ten. ⁵ No mbín na' uní'i angel nibe'e nits wa, ndab xa:

Go Dios, xa nak Dios nat no idub tiemp utid wa,
le'a go uzhebpa umbi'i nak,
no utsin ndun ga ntsaksi ga be men lak
nsabndo'-yá.

⁶ Le'a bexa wa mtsi'i ten ten be men umbi'i ten
go
no bexa mbidi'izh sakndo' go,
ta we'e mtsaksi go bexa ngu bexa ten lak
nsabndo'-yá.

⁷ No mbín na' stub ti men uto'o sa nde altar
wa, ndab xa:

Go Dios Xa Nibe'e, xa ndon le'a juert ndo' itea be
ta'a.
Le'a ta mtsaksi go be men ba' utsinka nak,
no nsabndo'ka li mbin ga.

⁸ Le'a angel idap wa ngwa' ulatsob ta ncho len
vas ten na ndo' wizh, ndontsa uchu gi' ten wizh
wa be men. ⁹ Cha ulen dub xtii si'il mchu be men.

We'e le'a bexa wa unisi Dios, xa le'a nibe'e ndo' be gealkwea' wa. Ná le'a bexa wa na'anpa ula'a ta ugap nak bexa, no lá ngankea bexa Dios.

¹⁰ Le'a angel isaga'ay wa ngwa' ulatsob ta ncho len vas ten na sa nsob man uzhe'eb. Le'a sa nibe'e man wa cha mkaw. Le'a be men gast ndawke'a be luzh na tant kwea' ndencho bexa.

¹¹ Le'a bexa wa cha unisi Dios xa nsob gibe'a, ke ten be gealkwea' no be ge'ezh wa. Ná na'anpa ula'a bexa ta ugap nak bexa.

¹² Le'a angel isaxo'op wa ngwa' ulatsob ta ncho len vas ten na ndo' nits yowbe'e si'il nsalea' Eufrates. Le'a nits wa cha ubid ndontsa syo'o gan itakea bexa nibe'e wa, bexa nto'o lad nlen wizh.

¹³ Cha uní na' le'a to'o dragón wa, nsea to'o man uzhe'eb wa, nsea to'o profet ukwi'in wa uto'o dub ga'ga mbi bxin cuent nak mbid. ¹⁴ Le'a ta wa mbi bxin ten maxu'u, be na ndun be ta ndanseana be men. Ncha'be be na wa ndo' bexa nibe'e idub ndo' gizhliyo, izhealbe bexa gal wizh uzhe'eb ten Dios, ndontsa kuyono bexa Dios, xa ndon le'a juert nak. ¹⁵ Cha ndab Jesús: “Bla'ach bego le'a na' ilen dub gor ni lá ndanbe'e bega cuent nla' dub wa'an. Uzhebpa wen bexa ndena', no list ndenak bexa xab xa, ndontsa na'anpa xinte'e bexa, no ni lá ido ladna bexa gal zha wa.”

¹⁶ Cha mchealte be mbi bxin bexa nibe'e wa dub sa nsalea' Armagedón di'izh hebreo.

¹⁷ Le'a angel isaga'ad wa ngwa' ulatsob ta ncho len vas ten na ndo' mbi. Le'a len ni'i ten Dios sa nsob Dios gibe'a wa, cha ulen cuent ti men uge' ndab:

—iLe'a ta wa myando'la!

18 We'e cha ula' beal' usi'i no uzhe'eb uso' ruid no uní'i usi'i. No ngok dub xo'o si'il mas uzhe'eb mwi'in ndo' iteanak be xo'o ngok idub zha ndencho be men ndo' gizhliyo. 19 Le'a gezh si'il Babilonia myak chon ble'a, no ulate be gezh ubi'i nde ndo' gizhliyo. Le'a Dios lá yalad gezh Babilonia wa, le'a xa ndi uzhe'eb mtsaksi-yá idub lak ta ndakloo xa. 20 Le'a iteanak be isla ndesa'al ndo' nitsdo'o cha unitndo', nsea itea be ge'e ubi'i. 21 Cha ula' sian gige' ubi'i tso'o be men. Le'a be gige' wa uzhebpa ta kwe'a, pa top ga'al kil kadga dub-a. Le'a be men cha unisi Dios ta li ula' gige' wa, geal utid bexa dub gealkwea' uzhebpa ta si'il.

17

Dub xagots nsob tso'o man uzhe'eb

1 Le'a lat isaga'ad angel nsén be vas wa, uto'o dub angel cha ndab xa ndo' na':

—Utsea, le'a na' ulu'u plo utsaksi Dios ngots ndun juis mgi'i wa, ngots nsob ndo' nits kwa'al ba'. 2 Le'a bexa nibe'e ndo' gizhliyo no be men ncho ndo' gizhliyo mche'al xagots wa, cuent usudna bexa no be ta bzhi'ik ndun xa wa.

3 Le'a ndo' ta li mluu Espíritu ten Dios ndo' na' wa, le'a angel wa cha mbi'i na' dub sa bid. Cha uní na' le'a xagots wa nsob tso'o dub man uzhe'eb, dub man nane. Idub las ma nkeani'i be lea' Dios ta unisi ma Dios. Le'a ma ndap dub ga'ad gek ma nsea dub ti'i xkach ma. 4 Le'a xagots wa nak dub lad konch ugats no lad nane. Le'a las xa uzhebpa nso' be ta oro no be ge' chul no be perla. Le'a ya'a xa nsob dub vas oro. Le'a len vas wa ncho be ta uzhebpa ta ugap no ta

bzhi'ik ndun xa. ⁵ Le'a xtuzh xa wa nkea stub lea' xa, dub ta uga'ach nak, ndab-a: “Babilonia si'il, xa nak xna'a itea be xagots ndun juis mgi'i, nsea itea be ta bzhi'ik ncho ndo' gizhliyo.” ⁶ We'e uní na' le'a xagots wa nsudna nsea ten ten be xmen Dios. Le'a bexa wa ndankea Jesús, ta we'e mbit be men bexa. Le'a gor uní na' xagots wa, le'a na' uzhebpa ngwanseana.

⁷ We'e le'a angel wa cha ndab ndo' na':

—¿Xta'an lba'a ndanseana lu? Le'a na' gáp ndo' lu xte'e gab ta uga'ach ten xagots wa, no man uzhe'eb nsob xa tso'o na, man ndap dub ga'ad gek na nsea ti'i xkach na. ⁸ Le'a man uzhe'eb uni'í lu wa, dub man uyo'o para na'anpa ncho ma nat. Le'a nat le'a ma ito'ogal len ge'ed do'o, cha gal zha initndo' ma. Le'a itea bexa gizhliyo bexa na'anpa nkea lea' na ndo' libr ten gealnaban gast zha utexanta gizhliyo, le'a bexa wa yanseana gor ini'í bexa man uzhe'eb wa. Le'a ma wa uyo'o polta no na'anpa ncho ma nat, para le'a ma ilen stub biaj.

⁹ 'Le'a ta ndee yakbe'ena bexa list gek na: le'a isaga'ad gek man wa, le'a ta wa isaga'ad bet sa nsob xagots wa, ¹⁰ nsea dub ga'ad xa nibe'e. Le'a dub ga'ay bexa wa yá na'antapa inibe'e. Dub xa wa nibe'e nat, le'a stub xa biseata inibe'e. Le'a gor na ilen xa isaga'ad wa le'a xa na'anpa kwen inibe'e. ¹¹ Le'a man uzhe'eb wa le'a uyo'o, no na'anpa ncho ma nat, le'a ma wa dub xa ito'o lat bexa isaga'ad wa, cha gak xa wa xa isaxo'on inibe'e. Cha gal zha utsaksi Dios xa.

¹² 'Le'a isati'i kach uni'í lu wa, le'a ta wa dub ti'i xa nibe'e, para nat biseata inibe'e bexa. Le'a

bexa junt inibe'e dubtsa gor no man uzhe'eb wa. ¹³ Le'a bexa wa dubtsa ndanbe'e usa'a bexa juers, ndontsa no man uzhe'eb wa inibe'e. ¹⁴ Le'a bexa wa kuyono Borreg Ben wa, parea le'a Borreg wa no be xmen Borreg wa gun gan ndo' bexa wa. Le'a xa nak Borreg Ben wa nak Xwan iteanak be ta'a no Xa Nibe'e ndo' iteanak bexa nibe'e. Le'a be xmen Borreg wa nak bexa utezh Dios, no mti Dios bexa, no nxobgek bexa ndo' Dios.

¹⁵ No ndab angel ndo' na':

—Le'a be nits uni'í lu sa nsob ngots ndun juis mgi'i wa, le'a ta wa be men sian be gezh no sian ras no sian nacion nsea sian di'izh ndadi'izh bexa. ¹⁶ Le'a isati'i be kach ten man uzhe'eb li uni'í lu wa, le'a ta wa le'a be men nxee ladna ndo' ngots wa. Le'a bexa wa ulat be ta ndap xa, no gast xab xa ulat bexa. No gaw bexa be'al las xa, cha utso'ol bexa xa ndo' gi'. ¹⁷ Le'a Dios ulogek bexa gun bexa lak nlad Dios. Le'a ta wa dubtsa gudi'izh bexa usa'a bexa juers inibe'e man uzhe'eb wa, gast gak cumplir be ta ndab Dios. ¹⁸ Le'a ngots uni'í lu wa, le'a ta wa gezh si'il nibe'e ndo' bexa nibe'e idub ndo' gizhliyo.

18

Zha initndo' Babilonia

¹ Tso'o na uyo'o be ta ndee wa, le'a na' uní stub angel uzhe'eb juert uto'o gibe'a gast ndo' gizhliyo nsu xe'a ten xa. ² No uge'pa uní'i xa ndab xa:

¡Yá ulayat, yá ulayat gezh si'il Babilonia!
Le'a sa wa myak dub sa ncho be mbi bxin,

no iteanak be bi bzhi'ik,
 nsea sa ncho be man du'ub man bxin,
 be man nxee ladna be men ndo' na.
³ Le'a gezh wa cuent dub xagots ndun juis mgi'i.
 Le'a be men ncho idub ndo' gizhliyo
 mbinno bexa gezh wa sian ta ugap,
 ngok bexa cuent dub xa gu.
 Le'a bexa nibe'e ndo' gizhliyo
 no mbinno bexa ta bzhi'ik wa.
 Le'a bexa nsi'i uti'ix be ta'a ndo' gizhliyo
 ngok rik no be ta ugap ndal ladna bexa gezh
 wa.

⁴ Cha we'e mbín na' ti Dios uto'o gibe'a uge'
 ndab:

Bxo'on bego gezh Babilonia ba', bego na nak
 xmen na',
 ndontsa na'anpa no bega gun be ta ugap
 ndun bexa wa,
 no ni lá ini'í bega be gealkwea' itid bexa.

⁵ Le'a bexa wa uzhebpa sian ke ndap ndo' na',
 gast gibe'a nlaya' be ta wa.

Ta we'e le'a na' Dios utsaksika na' bexa.

⁶ Binno bega bexa lak ugap mbinno bexa stubga
 men.

Utix bega top lak mbinno bexa be men.

Bgoch bega ta goo bexa wa top lak juert nak
 ndo' ta mgo bexa be men.

⁷ Lak uzhe'eb mzhinnona bexa no be ta ugap
 mbin bexa,

no liga utsaksi bega bexa kwea' itid bexa,
 geal le'a bexa ndanbe'e len lado'o na:

“Le'a besa ndee nde cuent dub xa nibe'e.

Na'anpa nak besa cuent dub xagots ngut xabgi'i
 ten na,
 no nunk besa lá ini'í gealkwea'."

⁸ Ta we'e le'a nat dubtsa wizh ilansea'
 sian gealkwea' tso'o bexa wa.

Le'a ta wa gealgut, no go'on bexa,
 no yoo win, no yol' bexa ndo' gi'.

Le'a na' ndee le'a Dios Xa Nibe'e uzhebpa xa
 juert,
 na' utsaksi bexa wa.

⁹ Le'a bexa nibe'e ndo' gizhliyo mbin ta ugap
 ndun bexa gezh wa, no ngol ladna bexa be ta sian
 ndap bexa wa. Parea nat le'a bexa go'onno bexa
 gezh wa, no uzhebpa uban yoo ladna bexa, gor
 ini'í bexa zhen sa nsayol' gezh wa. ¹⁰ Nsea sittsa
 kwe bexa tant nzheb bexa ndo' be gealkwea'
 ncha'tid gezh wa, ndab bexa:

¡Ay, ay! ¡Pro'ob gezh si'il Babilonia,
 dub gezh juertpa ngok lu!

Ná uxaxtsa mnitndo' Dios lu.

¹¹ Le'a bexa nsi'i uti'ix ta'a ndo' gizhliyo
 uzhebpa go'onno gezh wa, nsea uban yoo ladna
 bexa, geal yá na'anta ton isi'i be ta nado'o bexa.

¹² Le'a ta wa be ta oro, nsea ta plata, no be
 ge' chul, nsea be perla, nsea be lad chul ta lino
 nsea seda, no be lad konch ugats nsea be lad
 nane, nsea be ya uxe'e nla'a, no be ta'a naknde'e
 marfil, no be ta'a naknde'e ya chul, no bronce, no
 gi'ib, no ge' mármol, ¹³ nsea canel, nsea isando'
 be ta uxe'e, nsea ta uxe'e ta nyol', nsea mirra,

nsea olíbano, nsea vin, nsea aceit, nsea arin lan, nsea trig, no man yo'o, nsea borreg, nsea way, nsea carret, nsea bexa ncha'ndo'o ndo' stubga men. ¹⁴ Le'a bexa nsi'i uti'ix be ta'a wa cha gab:

Nat le'a bego yá na'antapa ndap
 be ta nsa'ab ladna bego wa.
 Le'a bego mla' iteanak be ta chul no be ta uyap
 ndap bega,
 cha yá na'antapa izheal bega-yá.

¹⁵ Le'a bexa nsi'i uti'ix be ta ndee wa, bexa na myak rik juers ten gezh wa, le'a bexa wa sit itate ta na nzheb bexa ndo' be gealkwea' ncha'tid gezh wa. Le'a bexa wa go'on, no uban yoo ladna bexa.

¹⁶ No gab bexa:

¡Ay, ay! ¡Pro'ob gezh si'il Babilonia,
 Le'a bexa wa ngok lad lino ta chul,
 ta color konch ugats no nane!
 No uzhebpa uso' be ta oro, no be ge' chul,
 no perla las bexa.

¹⁷ Xla'al unitndo' be ta sian ten bexa.

No iteanak bexa ntse'a be barco, no itea bexa na nsea len barco, no bexa ndun ti'in len barco, nsea iteata bexa ndun ti'in ndo' nitsdo'o, le'a bexa wa sit utate. ¹⁸ Le'a gor uni'í bexa zhen sa nsayol' gezh wa, cha uge' ndab bexa:

—iNa'an stub gezh nsak lak nsak gezh ba'!

¹⁹ No mtob bexa yo gek bexa tant uban myo'o ladna bexa. Cha utezhat bexa no mbi'in bexa, uge' ndab bexa:

¡Ay, ay! Pro'ob gezh si'il ba',
 sa na myak rik itea besa ndap barco ndo'
 nitsdo'o,
 le'a nat xla'al unitndo'-yá.

20 Parea bten ladna bego ndencho gibe'a,
 bego nak men umbi'i ten Dios,
 no bego nak be apostol,
 no bego ndadi'izh sakndo' Dios.

Le'a Dios le'a mtsaksi bexa Babilonia ta na li
 mbinno bexa bega.

21 We'e le'a stub angel juert cha usen dub ge'
 si'il ta nyajw ta'a ndo' na, cha mtsa'ab xa-yá ndo'
 nitsdo'o, ndab xa:

Lba'a ya' Babilonia gezh si'il,
 yá na'anta ton ini'í-yá.

22 No lá igenta be musk len gezh wa,
 bexa ndo'ol arpa no bzhee no trompet.

No ni stub bexa ndun ti'in lá yoota,
 ni ruid ten molin lá igenta.

23 No ni xe'a aceit lá isuta sa wa,
 no ni lá igenta ruid ten dub gast sa nchilya'a
 men.

Le'a bexa nsi'i uti'ix be ta'a,
 le'a bexa wa le'a ngok bexa nsak ndo'
 gizhliyo.

No uzhe'eb mkedino bexa gezh wa
 itea be nacion nsea be ta bruj ndun bexa.

24 Le'a bexa wa le'a ndap ke ngut bexa mbidi'izh
 sakndo' Dios,
 no bexa umbi'i nak ndo' Dios.
 Le'a bexa gezh wa no ndap ke
 ngut be men idub ndo' gizhliyo.

19

Bexa nten ladna ncho gibe'a

¹ Tso'o wa mbín na' ti kwa'ad be men gibe'a, uge' ndab bexa:

¡Iteanak beuna yankea Dios!
 Le'a Dios ten beuna le'a ulo'o beuna ndo' be ke ten beuna,
 no ndankeá beuna xa le'a xa uzhe'eb dub xa wen nak,
 no uzhebpa juert nak xa.

² Le'a iteanak be ta ndun xa wa gealngea nak no utsin nak-a,
 lak mtsaksi xa ngots ndun juis mgi'i wa, xa mtsabgix be men ndo' gizhliyo nsea be ta ugap mbin xa.

Ke we'e le'a Dios mkixke ta mbit xa wa be men, bexa ndun ti'in ndo' Dios.

³ Cha stub biaj uge' ndab bexa wa:

¡Iteanak beuna yankea Dios!
 Le'a zhen sa nsayol' xagots wa nunk lá kweaskea idub tiemp.

⁴ Le'a isaga'al bdap bexa gox xa nsak no idap be ta nban wa cha usaxib gast ndo' yo ngol xtuzh bexa. Cha ngwankea bexa Dios sa nsob xa ndo' yaxil, ndab bexa:

—¡Lika nak-a! ¡Iteanak beuna ndankeá Dios!

⁵ Le'a gast ndo' sa nsob Dios wa ulen dub di'izh ndab:

Wankeá bego Dios ten beuna,

itea bego na ndun ti'in ndo' xa,
 bego na nzheb ndo' xa,
 lak bego xa nsak no bega xa na'anpa nsak.

⁶ No mbín na' ti kwa'adpa men, cuent nsid dub
 sa nsala' kwa'al nits, no cuent sa uzhe'eb uní'i
 usi'i, ndab bexa:

¡Iteanak beuna yankea Dios,
 le'a xa wa le'a nak xa nibe'e, xa ndon le'a
 juert nak!

⁷ ¡Iten ladna beuna no usa'a beuna xno ndo'
 Dios!

Le'a nat ngol zha na uchilya'a xa na nak Borreg
 Ben,

le'a xagots ika'a xa wa listla nso'.

⁸ Le'a xagots wa gak dub lad lino chul,
 lad umbi'i ndon nla'beal'.

Le'a lad lino chul wa, le'a ta wa nluu be ta utsin
 mbin be men umbi'i nak lado'o na ndo' Dios.

Bexa gaw xche'e sa nchilya'a Borreg

⁹ Le'a angel wa cha ndab ndo' na':

—Bke'a ta ndee: “Uzhebpa wen yoo ladna
 bexa na utezh Dios, gaw xche'e bexa sa uchilya'a
 xa nak Borreg wa.”

No ndab xa:

—Le'a ta ndee be di'izh gealngea ten Dios.

¹⁰ Cha usaxib na' xan ndats angel wa gast ndo'
 yo ngol xtuzh na' ndontsa ganke'a na' xa. Zha
 le'a angel wa cha ndab ndo' na':

—iNa'anpa lba'a gun lu, ndi wankea Dios!
 Le'a na' ndee no ndun ti'in laktsa ndun lu ti'in
 ndo' Dios nsea bexa ltsa'a lu, bexa nxobgek ndo'

di'izh ten Jesús. Le'a ta ndadi'izh bexa sakndo' Dios, le'a ta wa nsa'a juers ndo' be di'izh ten Jesús.

Xa na nsob tso'o way nagud

¹¹ We'e cha uní na' le'a gibe'a mya'al, cha mlundo' dub way nagud. Le'a xa nsob tso'o ma wa dub xa sunka lak ndab xa, no gealngea nak xa. Le'a xa wa utsin nibe'e, no utsin ndun xa uyo lak nsabndo'-yá. ¹² Le'a ngusndo' xa cuent na' beal' gi'. Nsea gek xa ndi'ib sian be coron. Le'a stub lea' xa nkea xtuzh xa, dub ta'a ni dub men lá ini'í, nabtsa xa uni'í-yá. ¹³ Nsea nak xa dub lad ko'ol idub nso' ten. Le'a xa wa nsalea' Di'izh Ten Dios. ¹⁴ Le'a kwa'ad be soldad gibe'a nchankea tso'o xa wa, ndi'ib bexa tso'o way nagud, no nak bexa lad lino ta uzhe'eb chul, ta nagud no umbi'i. ¹⁵ Le'a to'o xa wa nto'o dub spad wach, ndontsa utsawi'i xa itea be nacion. Le'a xa wa juert inibe'e ndo' bexa wa, no utsaksi xa be men lakta zha ngichke'e bexa uv ito'o nits ten-a. Le'a ta wa ta uzhe'eb ndakloo Dios xa ndon le'a juert nak. ¹⁶ Le'a las xab xa no xta'a xo'o xa nkeani'i stub lea' xa ndab: “Xa Nibe'e ndo' iteanak bexa nibe'e no Xa nak Xwan iteanak be ta'a.”

¹⁷ Cha uní na' stub angel nso' ndo' wizh, cha uge' utezh xa iteanak be man nsa'ab ga'ap, ndab xa:

—Utseabe bego, byakjunt bega sa yoo xche'e si'il ten Dios, ¹⁸ ndontsa gaw bega be'al ten bexa unibe'e ndo' be nacion, nsea bexa unibe'e be soldad, nsea be soldad. No gaw bega be'al ten be way, no bexa uti'ib tso'o ma, no be'al ten bexa

ncha'ndo'o ndo' stubga men nsea bexa na'anpa li nak, no bexa nsak nsea bexa na'anpa nsak.

¹⁹ Cha we'e uní na' le'a man uzhe'eb wa, no bexa nibe'e ndo' gizhliyo, nsea be soldad ten bexa wa myakjunt ndontsa kuyono bexa xa nsob tso'o way nagud no be soldad ten xa. ²⁰ Cha ngwa'iga'a man uzhe'eb wa no profet ukwi'in wa. Le'a xa wa xa mbin sian be ta'a ngwanseana be men ndo' ga'al man uzhe'eb wa, ta mkedino xa be men nkea se ten man wa, bexa ngwankea ta cuent nak man wa. Le'a xa nsob tso'o way nagud wa usen man uzhe'eb wa nsea profet ukwi'in wa, cha litsa nban bena wa mtsa'ab xa len lagun gi' sa nsayol' azufre. ²¹ We'e le'a xa nsob tso'o way cha mbit iteanak be soldad ten man uzhe'eb wa nsea spad nto'o to'o xa. Cha we'e le'a iteanak be man du'ub udaw be be'al ten bexa ngut wa gast plo mzhea bema.

20

Dub mil li'in ikeanyaw maxu'u

¹ Cha uní na' stub angel ulen gibe'a nsea dub liab ten ge'ed do'o, nsea dub caden si'il nsob ya'a xa. ² Cha usen xa dragón wa, le'a ta wa mbe'al polta, no le'akaga maxu'u ta wa, xa nsalea' Satanás. Cha mxi xa maxu'u wa nsea caden wa, ndontsa ikenchii maxu'u dub mil li'in. ³ Cha mtsa'ab angel wa maxu'u wa len ge'ed do'o, sa ikeanyaw maxu'u dub mil li'in. Cha we'e mxo'ob angel dub ta myaw to'o ge'ed wa nsea se ten xa, ndontsa lá ito'ota maxu'u, ukedino maxu'u be men nde ndo' gizhliyo, gast zha ngok dub

mil li'in wa. We'e le'a maxu'u nsabndo' ya'ak ste'eptsá.

⁴ We'e uní na' pla be yaxil nsea bexa nsob ndo' ta wa, bexa na msa'a Dios juers inibe'e ndo' be men. No uní na' xbi bexa na myabto'og gen na ke na mbidi'izh bexa gealngea ten Jesús nsea di'izh ten Dios. No lá ngankeá bexa wa man uzhe'eb wa, ni ta cuent nak man wa. No ni lá ula'a bexa ikeá se ten man wa xtuzh bexa no ya'a bexa. Le'a bexa wa mbangal, cha no bexa unibe'e wats Cristo dub mil li'in. ⁵ Le'a ta wa zha ned iban be men. Parea le'a iteata be men na'anpa no iban gast ga'a dub mil li'in wa. ⁶ Uzhebpa wen yoo ladna bexa iban zha ned wa, bexa umbi'i nak lado'o na ndo' Dios, le'a bexa wa na'anpa no gat stub biaj. Le'a bexa ndi gak be ule'ay ten Dios nsea ule'ay ten Cristo, nsea no bexa inibe'e no Cristo dub mil li'in.

Dios bi le'a utsaksi maxu'u

⁷ Le'a zha na ngwa'a dub mil li'in wa, le'a maxu'u ya'ak sa nkeanyaw na. ⁸ We'e ito'ogal xa ukwi'inno xa be men itea be nacion idub ndo' gizhliyo, be sa nsalea' Gog nsea Magog. Cha yunjunt xa bexa wa gun bexa guerr. Le'a bexa wa xa kwa'ad, cuentta yux nde to'o nitsdo'o. ⁹ Cha mte'achso bexa idub ndo' gizhliyo, no ulotlaw bexa gezh nkwea' ladna Dios, sa ndebe bexa umbi'i nak ndo' Dios. Cha we'e le'a Dios mtu'ub gi' uto'o gibe'a myol' sa wa, cha unitndo' bexa wa. ¹⁰ Le'a Dios cha mtsa'ab maxu'u na li mkedino be men wa len lagun gi' sa nsayol' azufre, sa ncho man uzhe'eb nsea profet

ukwi'in. Le'a sa wa te'al no tezhea ini'í be na wa gealkwea' uzhe'eb si'il idub tiemp.

Iteanak be men kwe ndo' Dios, xa nsob ndo' yaxil nagud

¹¹ Cha uní na' dub yaxil nagud dub ta uzhe'eb si'il, sa nsob Dios. Le'a sa nsob xa wa yá lá nlu'uta ni gizhliyo no ni gibe'a no ni lá ulu'uta be ta wa. ¹² Cha uní na' bexa ngut, bexa nsak no bexa na'anpa nsak, ndebe ndo' Dios. Cha mya'al pla be libr nkeani'i ná xta'an mbin bexa, no stub libr nkeani'i ná ton bexa gap gealnaban. Le'a Dios cha ndab xte'e nak be ta mbin bexa wa, lak nkeani'i-yá ndo' be libr wa. ¹³ Le'a bexa ngut ndo' nitsdo'o nsea iteata bexa ngut wa mlansea' ndo' Dios. Cha ndab Dios ná xte'e nak be ta mbin bexa. ¹⁴ Le'a bexa lá ndangea ladna Dios wa, bexa uyo'o sa ten bexa ngut wa, le'a Dios cha mtsa'ab bexa wa len lagun nsayol' wa. Le'a ta wa nsalea' gealgut itop. ¹⁵ Le'a bexa wa lá izheal lea' na ndo' libr ten gealnaban wa, ta we'e mtsa'ab Dios bexa len lagun gi' wa.

21

Gibe'a kub no gizhliyo kub

¹ We'e uní na' dub gibe'a kub no dub gizhliyo kub, geal le'a gibe'a ned wa no gizhliyo ned wa no nitsdo'o wa unitndo'la. ² Le'a na' Juan uní gezh nsak ten Dios, sa nsalea' Jerusalén kub, uto'o-yá gibe'a wats Dios. Le'a gezh wa uzhe'eb chul nluu, lakta chul nluu dub xagots usaxkwa'a uchilya'ano xabgi'i ika'a na. ³ Cha mbín na' dub di'izh uto'o gibe'a, uge' ndab-a ndo' na':

—Bwi'i, le'a sa ndee ncho Dios nsea be xmen xa. Le'a Dios yoono bexa, no gak bexa xmen xa idub tiemp, le'a Dios le'aka nak Dios ten bexa. ⁴ Le'a Dios utsambi'i itea nitsndo' bexa, no yá lá gatta bexa. Ni lid uban yoota ladna bexa, no ni lá go'onta bexa, no ni stub gealkwea' lá ini'í bexa, le'a iteanak be ta wa unitndo'la.

⁵ Le'a Dios xa nsob ndo' yaxil si'il wa cha ndab:

—Una', le'a na' myunno kub iteanak be ta'a.

Cha ndab xa ndo' na':

—Bke'a ta ndee, le'a be di'izh ndee uzhe'eb be di'izh nsak no gealngea-yá.

⁶ We'e cha ndab xa ndo' na':

—Le'a iteanak ta wa yá myando'la. Le'a na' ndee nak Alfa nsea Omega. Le'a na' mtexan iteanak be ta'a, no le'aka na' unitndo'-yá. Le'a tal ton ndak ladna, le'a na' ga usa nits nsoblen goo bexa, ta nsa'a gealnaban. ⁷ Le'a bexa na gun gan ndo' be ta ugap, usa na' itea be ta wen wa. Le'a na' gak Dios ten bexa, le'a bexa gak xi'ín na'. ⁸ Ná le'a bexa nzheb ndo' men, nsea bexa lá ndangea ladna na', no bexa ndun be ta lá nsak lad na', no bexa ndut men, no bexa ngal xa na'anpa xa ten xa, no bexa ndun ta bruj, no bexa ndankea be dios gizhliyo, nsea itea bexa ndun gealkwi'in, le'a iteanak bexa li ndun wa ya'be len lagun sa nsayol' azufre. Le'a ta wa ta nsalea' gealgut itop.

Jerusalén kub

⁹ We'e cha mbi'id dub angel wats na'. Le'a xa wa uto'o lat isaga'ad be angel, bexa na li usen be vas ncho gealkwea' lult wa. Cha ndab xa ndo' na':

—Utsea sa ndee, le'a na' uluu xagots gak che'al xa nak Borreg Ben wa.

¹⁰ Le'a ndo' ta li mluu Espíritu ten Dios ndo' na' wa, le'a angel wa cha mbi'i na' dub ge'e si'il sa ga'ap. Cha mluu xa Jerusalén gezh si'il ten Dios, ta ncha'la' gibe'a wats Dios. ¹¹ Le'a gezh wa nsu xe'a ten Dios, nsea ndon nla'beal'-a cuent dub ge' jaspe, dub ta uzhebpa ta chul, no ndu'u na'-yá cuent dub vidr. ¹² Le'a idub gangeak gezh wa nchonyaw dub muro si'il no ga'ap-a. Nsea ndap-a dub tibtop to'o puert, sa ndeula'ach dub tibtopga angel. Le'a kadga las puert wa nkea dubga lea' bexa isatibtop ras bexa Israel. ¹³ Le'a lad oriente nso' chon puert, no schonga-yá lad nort, no schonga-yá lad sur, nsea schonga-yá lad poniente. ¹⁴ Le'a muro nchonyaw gezh wa ndap dub tibtop ge' ubi'i nak xan na. Le'a kadga las ge' wa nkea dub lea' bexa ngok isatibtop be apostol ten xa nak Borreg Ben wa.

¹⁵ Le'a angel ndadi'izhno na' wa no'o dub bar ta oro, uke'a medid xa gezh wa nsea be puert ten na nsea muro nchonyaw-a. ¹⁶ Le'a gezh wa dub ta skin, lak ko'ol-a liga uxen-a. Le'a xa wa mke'a medid-a bar wa. Le'a sa wa no'o dub top mil ncho top gayo'o metr, lak ko'ol-a no ga'ap-a no uxen-a dubtsa medid no'o-yá. ¹⁷ No mke'a medid xa plo ga'ap muro wa. Le'a ta wa dub chon ga'al ncho dap metr, lak medid ten be men ndanti'in angel wa.

¹⁸ Le'a muro wa naknde'e ge' jaspe, parea le'a gezh wa naknde'e sbe'en oro umbi'i cuent vidr umbi'i na'-yá. ¹⁹ Le'a be ge' ubi'i ncho xan muro wa nso' be ge' chul las na. Le'a ta ned wa nso'

ge' jaspe las na. Le'a ná itop wa nso' ge' zafiro. Le'a ná yon wa nso' ge' ágata. Le'a ná idap wa nso' ge' esmeralda. ²⁰ Le'a ná isaga'ay wa nso' ge' ónice. Le'a ná isaxo'op wa nso' ge' cornalina. Le'a ná isaga'ad wa nso' ge' crisólito. Le'a ná isaxo'on wa nso' ge' berilo. Le'a ná isage'a wa nso' ge' topacio. Le'a ná isati'i wa nso' ge' crisopraso. Le'a ná isatibdub wa nso' ge' jacinto. Le'a ná isatibtop wa nso' ge' amatista. ²¹ Le'a isatibtop puert wa le'a ta wa isatibtop perla, le'a kadga dub puert wa nak dubga perla. Le'a nes ten gezh wa sbe'en ta oro umbi'i gandid xe'a-yá cuent dub vidr.

²² Na'anpa iní na' ni dub ni'i yankea be men Dios sa wa, le'a idub len gezh wa le'a Dios xa ndon le'a juert nchoka nsea Borreg Ben. ²³ Le'a sa wa na'anpa nki'in wizh ni mbe'e usu xe'a, le'a Dios nsea Borreg wa le'a nak xe'a nsu idub len gezh wa. ²⁴ Le'a be men ndencho ndo' gizhliyo bexa nak xmen Dios ikesea ndo' xe'a ten gezh wa. Le'a bexa nibe'e ndo' gizhliyo yun cuent be ta nsak no be ta chul ten na. ²⁵ Le'a be puert ten gezh wa na'anpa yaw idub tezhea, no le'a sa wa na'anpa yoo te'al. ²⁶ Le'a bexa ndencho ndo' gizhliyo yun cuent be ta nsak no be ta chul ten na ndo' gezh wa. ²⁷ Na'anpa yate ni dub ta bzhi'ik gezh wa. No ni dub bexa ndun be ta ugap, no ni dub bexa ndun gealkwi'in lá yoo gan yate sa wa, nabtsa bexa nkea lea' na ndo' libr ten Borreg Ben ta ten gealnaban nunk lá idub.

Nits nsa'a gealnaban

¹ We'e le'a angel wa cha mluu dub yowbe'e umbi'i ncho nits nsa'a gealnaban, nits wa'án cuent na' vidr na'. Le'a yowbe'e wa nto'o sa nsob Dios nsea sa nsob Borreg Ben. ² No ntida tlaw nes ten gezh wa. Nsea itop to'o yowbe'e wa ndi'ib be ya nsa'a gealnaban. Le'a kadga dub mbe'e nsa'a-yá xa'aga ngus. Le'a la ten ya wa le'a nyunyakna be men. ³ Le'a sa wa lá yoota be ta'a lá nsak ladna Dios. Le'a len gezh wa kwe sa isob Dios nsea Borreg wa. No be men ndun ti'in ndo' Dios yankea bexa xa. ⁴ No ini'índo' bexa Dios, nsea lea' Dios ikea xtuzh bexa. ⁵ Yá na'antapa yoo te'al sa wa, ni lá iki'in bexa xe'a ni xe'a wizh. Le'a Dios Xa Nibe'e wa le'a nak xe'a sa wa, nsea inibe'e bexa sa wa idub tiemp.

Le'a Cristo sken ilen

⁶ Cha ndab angel wa ndo' na':

—Le'a be di'izh ndee uzhebpa dub di'izh nsak no gealngea-yá. Le'a Dios Xa Nibe'e wa, xa na nsa'a Espíritu ten na ndo' bexa ndadi'izh sakndo' xa wa, le'a xa wa mtu'ub dub angel ten xa ndontsa uluu xa be ta sken yoo wa ndo' bexa ndun ti'in ndo' xa.

⁷ Le'a Jesús cha ndab:

—iBla'ach bego, le'a na' sken ilen! Uzhebpa wen yoo ladna bexa na nsakyo'ón be di'izh ten Dios ta nso' ndo' libr ndee.

⁸ Le'a na' ndee Juan mbín na' no uní na' be ta ndee wa. Le'a tso'o na mbín na' be ta ndee no uní na'-yá, cha usaxib na' gast ndo' yo ngol xtuzh na', ndi'izh ganke'a na' angel, xa li mluu

be ta ndee ndo' na' wa. ⁹ Parea le'a angel wa ndab ndo' na':

—iNa'anpa lba'a gun lu! Le'a na' ndee ndun ti'in ndo' Dios lak ndunga lu ti'in ndo' Dios nsea bexa ltsa'a lu, bexa ndadi'izh sakndo' Dios, no bexa na nxobgek ndo' ta nkea ndo' libr ndee. Ndi wankea Dios.

¹⁰ Cha ndab xa ndo' na':

—Na'anpa ukachko lu be di'izh mbidi'izh Dios nkea ndo' libr ba', le'a tiemp yoo be ta nkea ndo' libr ba' yá nsaso gax. ¹¹ Le'a bexa ndun be ta ugap no bexa ndun be ta bzhi'ik, lba'atsa gunta bexa be ta wa. Le'a bexa ndun be ta utsin nak, lba'atsa utsin gunta bexa. No liga le'a bexa umbi'i nak ndo' Dios, lba'atsa umbi'i gakta bexa.

¹² Cha ndab Jesús:

—Bla'ach bego le'a na' sken ilen, cha usa na' ta ika'a kadga dub men lak nak be ta mbin bexa.

¹³ Le'a na' ndee nak Alfa nsea Omega, le'a na' mtexan iteanak be ta'a no le'aka na' unitndo'-yá. No nak na' xa ned no xa tso'o li ndo' itea be ta'a.

¹⁴ Uzhebpa wen yoo ladna bexa umbi'i nak lado'o na ndo' Dios. Le'a bexa wa nsabndo' gaw ngus ten ya nsa'a gealnaban, no yate bexa to'o puert ten gezh wa. ¹⁵ Parea le'a bexa ugap nak ya'anbe tso'o juer. Le'a ta wa bexa ndun be ta bruj, no bexa ngal dub xa na'anpa xa ten xa, no bexa ndut men, no bexa ndanke be dios gizhliyo, nsea itea bexa ndal ladna ndun be gealkwi'in.

¹⁶ Cha ndab Jesús:

—Le'a na' ndee Jesús mtu'ub angel ten na' gudi'izh be ta ndee ndo' bexa nak xmen na'. Le'a

na' ndee nak bi le'aka ras ten David. No nak na' mbeal si'il nsu xe'a gor tempran.

¹⁷ Cha uka'ab Espíritu ten Dios nsea xagots nak che'al Borreg Ben wa, bexa nak be xmen Jesús, ndab bexa:

—Utsea go, Jesús.

Le'a bego na ndo'ón ta ndee gud bega:

—Utsea go, Jesús.

Tal ncho bega ndak ladna, nlad bega goo bega nits nsa'a gealnaban, utseayoo bega-yá, le'a xa ga nsa'a-yá.

¹⁸ Le'a na' gáp ndo' itea bexa na ndo'ón di'izh mbidi'izh Dios nkea ndo' libr ndee: Tal ton dub xa kota di'izh ndo' be di'izh ten Dios ndee, le'a Dios utsaksi xa no iteanak be gealkwea' nkeani'i ndo' libr ndee. ¹⁹ No tal ton ko'o di'izh mbidi'izh Dios nkea ndo' libr ndee, le'a Dios ko'oga lea' xa ndo' libr ten gealnaban, no lá ula'a Dios yate xa gezh nsak ten Dios, lak nkeani'i ndo' libr ndee.

²⁰ Le'a xa ndadi'izh be ta ndee wa ndab:

—Le'a na' skenka ilen.

Lika gak-a. ¡Utsea go Jesús Xa Nibe'e besa!

²¹ Nat na'ab na' ndo' Jesucristo Xa Nibe'e, uzhe'eb utsin gunno xa iteanak bego ba'. Lika nak-a.

**Be di'izh nsa'a gealnaban
Zapoteco, San Vicente Coatlán: Be di'izh nsa'a
gealnaban New Testament**

copyright © 2015 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, San Vicente Coatlán

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 31 Jan 2023 from source files
dated 29 Jan 2022

21c20591-ea7e-5ff5-b188-539398faf46d